

MARINA ROMÂNĂ

REVISTA FORTELOR NAVALE ROMÂNE

NUMĂR SPECIAL

CHART SERIES

MEDITERRANEAN AND BLACK SEAS

1: 4 200 000 (41°30')

DEPTHS IN METRES

HEIGHTS IN METRES

Mercator Projection

Produced by the Italian Hydrographic Institute, 1984.
Later information has also been included.

MAGNETIC VARIATION CURVES ARE FOR 2000

The magnetic variation is shown in degrees, followed by the letter E or W, as appropriate, at certain positions on the curves. The annual change is expressed in minutes with the letter E or W and is given in brackets immediately following the variation.

NOTE

Wrecks, obstructions, submarine cables and pipelines have been omitted from this chart.

BOUNDARIES

The International Boundaries shown on this chart are approximate only.

OIL AND GAS FIELDS

Numerous structures, usually marked by aids to navigation, other unlit objects, submerged obstructions and wrecks, sometimes marked by buoys, exist in the areas indicated. These features are not charted due to their complexity and frequent change. Particular caution should be exercised by vessels navigating in the vicinity.

Ziua Marinei Române 2011

MISR
EGYPT

Ochiul Flotei

▲ 15 august 2010,
Ziua Marinei Române, Constanța.
RHIB-urile „cu tricolor”
deschid festivităților organizate
de Ziua Marinei Române la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

◀ 15 august 2010,
Ziua Marinei Române, Constanța.
FLARES lansate de elicopterul
Puma Naval în cadrul exercițiului
„FNR 2010” la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

▲ 15 august 2010, **Ziua Marinei Române, Constanța.**

Defilarea gărzii de onoare la finalul festivităților organizate de Ziua Marinei Române la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

▼ 15 august 2010, **Ziua Marinei Române, Constanța.**

Tradiții marinărești de Ziua Marinei Române la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

◀ 15 august 2010,
Ziua Marinei Române, Mangalia.
Vizitatori la Ziua Marinei
din garnizoana Mangalia.

Foto: Bogdan DINU

Coperta: Ziua Marinei Române 2011.

SUMAR

**„Forțele Navale reprezintă
o structură de forțe echilibrată,
în măsură să îndeplinească
misiunile specifice”**

Interviu cu domnul
viceamiral dr. Aurel Popa, șeful
Statului Major al Forțelor Navale **6**

**FORȚELE NAVALE ROMÂNE –
trecut, prezent și viitor** **8**

**Fregata Regele Ferdinand
la „Unified Protector”
MISIUNE ÎNDEPLINITĂ!** **20**

**REPERE ISTORICE
ALE MARINEI
COMERCIALE ROMÂNE** **22**

**ZIUA MARINEI ROMÂNE
apogeul sărbătorilor marinărești** **27**

**15 august
Adormirea Maicii Domnului
(Sfânta Marie Mare),
ZIUA MARINEI ROMÂNE** **27**

ZIUA MARINEI ROMÂNE 2011

Gabriel OPREA
Ministrul Apărării Naționale

Mesajul ministrului Apărării Naționale, domnul GABRIEL OPREA, cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei Române 15 august 2011

În ziua de 15 August, zi de creștinească prăznuire a Sfintei Maria, cinstim marinarii din Forțele Navale Române și aducem un pios omagiu eroilor care de-a lungul timpului și-au dat viața pentru apărarea fruntariilor de ape ale României ori pe întinderile mărilor și oceanelor lumii, pentru gloria navigației românești.

Mă înclin cu aleasă recunoștință în fața memoriei celor ce și-au legat numele de realizările pe care s-a clădit Marina Militară Română și care și-au onorat până la capăt Jurământul sacru asumat sub faldurile drapelului de luptă tricolor. Îi îndemn pe mai tinerii camarazi să ducă mai departe nobila tradiție a apărătorilor fruntariilor de ape ale țării și să continue să afirme Forțele Navale drept un corp de elită al Armatei Române, un adevărat ambasador al țării noastre de care suntem mândri și care ne reprezintă cu profesionalism în lume.

Dragi camarazi marinari,

Aveți privilegiul de a vă servi Țara în cadrul unei structuri moderne, flexibile și extrem de dinamice. Forțele Navale Române sunt complet profesionalizate și sunt în măsură să-și îndeplinească misiunile specifice și să contribuie la apărarea intereselor naționale ale României pe mare și pe fluviul Dunărea. Se fac eforturi importante de dotare și modernizare a acestei categorii de forțe pentru a atinge cele mai înalte standarde de operativitate și compatibilitate ale aliaților și partenerilor noștri.

Avem motive să fim mândri de aprecierile formulate de partenerii străini la adresa Forțelor Navale Române, pentru prezența la exerciții și la misiuni militare complexe executate în afara granițelor țării. Active Endeavour, BLACKSEAFOR și recenta participare a Fregatei „Regele Ferdinand” la Operația „Unified Protector” din Marea Mediterană reprezintă examene

relevante, pe care dumneavoastră le-ați abordat cu seriozitate și le-ați promovat cu succes, care au contribuit în mare măsură la consolidarea și afirmarea imaginii țării noastre în lume. Am arătat, astfel, aliaților și partenerilor noștri strategici că România dispune de o armată dezvoltată armonios în toate cele trei mari dimensiuni ale sale – forțe terestre, forțe aeriene și forțe navale –, pe care se pot baza și care sunt angajate consecvent pentru onorarea angajamentelor internaționale asumate de țara noastră.

Toate activitățile desfășurate în țară și peste hotare au reprezentat o excelentă oportunitate pentru marinarii militari de a se instrui și de a proba capacitatea ridicată de pregătire și de acțiune, atât individual, cât și în cooperare cu marinarii din țările aliate sau parteneri.

Rezultatele pe care le-ați obținut în antrenamentele executate și, mai ales, prestația impecabilă în misiunile internaționale, demonstrează dorința și capacitatea dumneavoastră de a vă implica activ în menținerea unui climat de securitate și încredere în zona riverană Mării Negre, în angajarea noastră responsabilă în cadrul NATO, prin contribuția efectivă la combaterea acțiunilor teroriste pe mare și la asigurarea securității maritime.

De Ziua Forțelor Navale Române, vă mulțumesc, dragi marinari, pentru eforturile depuse până acum și vă felicit pentru modul în care acționați și vă îndepliniți importante sarcini care vă revin. Vă transmit, dumneavoastră și tuturor celor dragi, urări de sănătate, salutul meu călduros, aprecierea și recunoștința față de dăruirea și profesionalismul cu care slujiți și apărați fruntariile de ape ale țării, sub pavilionul tricolor.

**Bun cart înainte!
Așa să ne ajute Dumnezeu!**

ZIUA MARINEI ROMÂNE 2011

General-locotenent dr.
Ștefan DĂNILĂ
Șeful Statului Major General

Mesajul șefului Statului Major General, general-locotenent dr. ȘTEFAN DĂNILĂ, cu prilejul sărbătoririi Zilei Forțelor Navale Române – 15 august 2011

Ziua Marinei și a Forțelor Navale Române este sărbătoarea de suflet a marinarilor militari și constituie pentru noi, militarii Armatei Române, un prilej emoționant de rememorare a glorioaselor fapte de arme și a jertfelor pe care marinarii, scafandrii sau infanteriștii marini le-au săvârșit în luptele pentru apărarea țării și care au scris prin izbânzile, dar și prin sacrificiile lor, istoria navigației fluviale și maritime românești.

Acești oameni curajoși și-au făcut datoria, cu devotament și demnitate, și au lăsat în urmă nu numai faptele lor de arme, ci și o moștenire extrem de valoroasă: mândria de a fi marinar militar român.

Structura modernă și dinamică a Forțelor Navale Române de astăzi s-a realizat ca urmare a unui amplu proces de transformare, modernizare, dotare cu tehnică și instruire.

Rezultatele obținute pe timpul instruirii, participării la exerciții internaționale sau la operații navale sub comanda NATO demonstrează capacitatea operativă și calitatea deosebită a marinarilor militari români.

Recenta participare a fregatei „Regele Ferdinand” la operația NATO de impunere a embargoului împotriva traficului cu armament în Libia „UNIFIED PROTECTOR”, desfășurată în Marea Mediterană, a contribuit la consolidarea statutului României în cadrul comunității euro-atlantice, confirmând consecvența și seriozitatea cu care țara noastră își respectă angajamentele asumate pe plan internațional.

Cea mai valoroasă resursă a oricărei organizații rămâne cea

umană, iar marinarii militari au știut dintotdeauna să cultive spiritul de corp și s-au preocupat de pregătirea generațiilor viitoare care să preia importanta misiune de apărare a fruntariilor de apă ale României. În acest context, este demn de evidențiat și faptul că instituțiile de învățământ de marină dovedesc constantă în îndeplinirea obiectivului lor principal, de armonizare și asigurare a compatibilității sistemelor de învățământ cu cele din țările europene și formare a unor specialiști capabili să răspundă cerințelor operaționale ale structurilor în care își vor desfășura activitatea.

Toate acestea sunt realizări și argumente care ne motivează să privim cu speranță și încredere spre viitorul acestei categorii de forțe în arhitectura viitoare a Armatei României.

Competența profesională și dăruirea în muncă a celor care au îmbrățișat cu mândrie nobila profesie de a servi Țara din rândurile Forțelor Navale Române, pe care le sărbătorim astăzi, ne fac să fim mândri de marinarii noștri militari.

Aveți datoria, dragi camarazi marinari, să vă instruiți și să vă antrenați în permanență pentru a vă menține pregătirea la un nivel cât mai ridicat și pentru a îndeplini misiunile care vă revin, oriunde și oricând interesele României trebuie apărate.

Cu ocazia Zilei Marinei, vă adresez cele mai calde felicitări și vă urez multă sănătate și împliniri alături de cei dragi.

**La mulți ani,
dragii marinari militari!**

ZIUA MARINEI ROMÂNE 2011

în activități și exerciții naționale și internaționale, demonstrând că reprezintă o componentă de elită a Armatei României.

Având ca fundament glorioase tradiții, Marina Militară de astăzi este pregătită să facă față cu succes misiunilor impuse de statutul României de țară membră a Alianței Nord-Atlantice și a Uniunii Europene. Prin activitățile constante vizând consolidarea și perfecționarea cooperării cu celelalte categorii de forțe armate, precum și cu Forțele Navale aliate și ale statelor din vecinătatea Mării Negre, dumneavoastră, marinarii militari, aduceți o contribuție deosebită întăririi bunelor relații și încrederii reciproce.

Prin pasiune și eforturi lăudabile, prin stăruință și receptivitate a noului, bravi marinari militari reprezintă cu cinste și onoare țara și armata peste hotare, contribuind astfel la afirmarea pozitivă a imaginii României în lume.

Participarea fregatei „Regele Ferdinand”, din acest an, la operația NATO „Unified Protector” din Marea Mediterană, reprezintă dovada concretă a faptului că pe ape și pe uscat, oriunde îi cheamă datoria, marinarii militari își probează profesionalismul și cutezanța, disciplina și spiritul de echipă, abnegația și patriotismul.

Cu ocazia acestui moment aniversar evoc raporturile camaraderești dintre aviatori și marinari, nivelul înalt al colaborării și sprijinul reciproc în demersurile ce întreprindem pentru a ne afirma cu și mai multă responsabilitate ca forțe operaționale cu o deosebită capacitate de reacție, de a fi permanent la înălțimea încrederii acordate.

Cu prilejul Zilei Marinei, vă adresez dumneavoastră militarilor și celor care prin profesie, aspirații și vocație, sunteți legați sufletește de Forțele Navale sau de îndeletnicirile specifice mării și fluviului, sincerele mele felicitări și urări de noi împliniri și succese în tot ceea ce întreprindeți.

SFÂNTA FECIOARĂ MARIA, protectoarea dumneavoastră să vă însoțească și să vă ocrotească oriunde veți fi!

La mulți ani și bun cart înainte!

General-major dr. CÂRNU Fănică
Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene

Tradiționala sărbătoare a Zilei Marinei Române la care, dintotdeauna, toți cetățenii și întreaga armată v-au fost alături cu multă dragoste, oferă Statului Major al Forțelor Aeriene și mie personal, plăcutul prilej de a vă adresa un călduros salut camaraderesc și sincere felicitări.

Categorie de forțe puternică și echilibrată, suplă și judicios structurată, dotată cu tehnică de luptă performantă, Marina Militară s-a afirmat

Cu bucurie ne este dat să trăim astăzi, în zi de creștinească prăznuire a Sfintei Fecioare Maria, una din cele mai importante sărbători din viața apărătorilor fruntariilor de ape ale României, Ziua Forțelor Navale.

Fiecare sărbătoare constituie și un moment oportun de a face o trecere în revistă a realizărilor

de peste timp, iar dumneavoastră, camarazii din Forțele Navale, privind în urmă, vă puteți mândri cu împliniri deosebite, la care și-au adus contribuția numeroase generații de marinari. Pentru glorioasele tradiții pe care le-au lăsat moștenire, se cuvine să le păstrăm vie amintirea și să le urmărim pilda și devotamentul, înflăcărea și patriotismul.

Ne face o deosebită plăcere ca astăzi, la ceas de sărbătoare, să ne aflăm sufletește alături de camarazii din Forțele Navale. Gândurile noastre cele mai alese se îndreaptă spre dumneavoastră, reprezentând o expresie a considerației pentru excelenta colaborare dintre militarii celor două categorii de forțe pe timpul pregătirii și executării în comun a numeroaselor exerciții și misiuni, în cadrul comandamentelor sau în teatrele de operații.

Succesele obținute de Forțele Navale în instruire și în îndeplinirea misiunilor încredințate, grație utilizării eficiente a potențialului profesional și intelectual existent, au reprezentat contribuții importante la consolidarea prestigiului Armatei României în societate și au sporit credibilitatea instituției militare.

Cu prilejul Zilei Forțelor Navale, vă adresez dumneavoastră, tuturor celor aflați sub semnul ancorei, precum și celor care prin profesie, aspirații și vocație sunteți legați sufletește de mări și oceane, felicitări și urări de noi împliniri și succese în tot ceea ce întreprindeți!

Sfânta Fecioară Maria, protectoarea Forțelor Navale, să vă însoțească și să vă ocrotească, oriunde veți fi!

Dumnezeu să binecuvânteze Forțele Navale Române!

General de brigadă Ariton IONIȚĂ
Șeful Statului Major al Forțelor Terestre

„Forțele Navale reprezintă o structură de forțe echilibrată, în măsură să îndeplinească misiunile specifice”

Interviu cu domnul viceamiral dr. Aurel Popa, șeful Statului Major al Forțelor Navale

Lt. cdor ing. **Mihai EGOROV**

- Domnule viceamiral, Ziua Marinei Române reprezintă o sărbătoare a marinarilor militari și civili dar și un moment de bilanț, de analiză a activității desfășurate și de planuri de viitor. Cum se prezintă Forțele Navale Române la Ziua Marinei 2011?

- Ziua Sfintei Fecioare Maria, patroana și ocrotitoarea temerarilor întinderilor albastre, este una din cele mai importante și respectate sărbători creștine pentru poporul român. Ea a fost aleasă, încă din anul 1902, ca zi aniversară a Marinei Române în semn de respect și prețuire pentru această categorie de forțe.

La această dată, Forțele Navale reprezintă o structură de forțe echilibrată, în măsură să îndeplinească misiunile specifice pentru componentele sale luptătoare, sprijin de luptă, sprijin logistic precum și de învățământ, capabilă să apere interesele și drepturile suverane ale României, la mare și pe fluviu, independent sau împreună cu alte forțe, în cadrul creat de aderarea la NATO și UE. La ceas aniversar, Forțele Navale Române se evidențiază în mod special prin calitatea personalului și nivelul de instruire al acestuia, demonstrat atât pe timpul executării misiunilor internaționale din Marea Mediterană (Unified Protector și Active Endeavour) cât și în cadrul inițiativelor regionale și a exercițiilor naționale. Competența, seriozitatea și rigoarea dovedite pe timpul acestor misiuni au fost bine apreciate de către oficialii NATO și UE, fapt care a contribuit activ la sporirea prestigiului României și Armatei sale.

Pentru activitatea viitoare, o prioritate importantă pentru noi o

constituie menținerea nivelului de operaționalizare a forțelor puse la dispoziția NATO și UE, creșterea calității instrucției întregului personal, continuarea procesului de modernizare și înzestrare, pentru a ne onora angajamentele la nivelul alianței și pentru a fi în măsură să contribuim activ la realizarea măsurilor de securitate maritimă regională, prin participarea la inițiative regionale și la operații maritime de securitate.

- În acest an, de Ziua Marinei Române, va avea loc și ceremonia de acordare a drapelului de luptă pentru Forțele Navale. Ce reprezintă acest moment pentru această categorie de forțe?

- Sărbătorirea Zilei Marinei din acest an va fi o zi specială pentru militarii Forțelor Navale, prin prisma faptului că Statului Major al Forțelor Navale i se va înmâna Drapelul de Luptă, simbolul onoarei, vitejiei și gloriei militare. Înmânarea Drapelului de Luptă este un moment unic în viața fiecărei unități militare și așteptat cu prețuire de Statul Major al Forțelor Navale. Drapelul de luptă evocă trecutul glorios al poporului român,

lupta pentru libertate națională, tradițiile de luptă fiind pretutindeni simbolul sfânt al românismului și al României. Prin excepționalul exemplu de dăruire, profesionalism și curaj, dovedite în teatrele de operații și în celelalte misiuni internaționale militare români l-au făcut cunoscut și apreciat în întreaga lume.

- Forțele Navale au participat prin fregata Regele Ferdinand la operația Unified Protector. Ce a reprezentat pentru Forțele Navale această misiune și cum apreciați că s-a desfășurat aceasta ?

- Participarea la „Operația Unified Protector”, în perioada 22 aprilie-21 iulie 2011 a fregatei *Regele Ferdinand* și a doi ofițeri de stat major, ambarcați la nava comandant a grupării, poartă o încărcătură simbolică în planul politico-militar al diplomației navale și exprimă adeziunea deplină a României la valorile fundamentale ale Națiunilor Unite, manifestând solidaritate cu toate națiunile lumii preocupate de evoluțiile critice și de degradarea situației de securitate și umanitare din Africa de Nord, mai ales în Libia. Timp de 90 de zile fregata *Regele Ferdinand* a desfășurat, sub comanda NATO și mandat ONU, misiuni specifice de impunere a embargoului asupra Libiei, executând acțiuni de interogare a navelor suspecte, boardinguri, acțiuni de căutare și salvare pe mare, contribuind în acest fel la securizarea mediului maritim în Marea Mediterană alături de partenerii NATO. Tot în această perioadă se remarcă acțiunea de sprijin umanitar prin care fregata *Regele Ferdinand* a salvat echipajul unei ambarcațiuni aflate în dificultate. Misiunea navei românești și a celor doi ofițeri de stat

major a fost apreciată pozitiv de către comandantul grupării, fapt confirmat de participarea navei la evenimentele mediatizate de importante trusturi de presă din Europa și SUA. Prin această participare, în premieră pentru Forțele Navale, echipajul fregatei *Regele Ferdinand* a demonstrat profesionalismul, confirmând în acest fel competența și nivelul înalt de instruire. Experiența și lecțiile învățate acumulate în această misiune vor constitui elemente importante în consolidarea și perfecționarea instruirii echipajelor românești pentru misiunile viitoare.

- Forțele Navale Române au deținut comanda grupării BLACKSEAFOR pentru un an, fregata Mărășești fiind nava comandant a grupării la activările august 2010 și aprilie 2011. Cum apreciați dumneavoastră și cum ați receptat că a fost apreciat acest an al BLACKSEAFOR sub comandă românească?

- În perioada august 2010 – august 2011 România a deținut comanda și controlul operațional al Grupului de Cooperare Navală în Marea Neagră, BLACKSEAFOR, prin Statul Major al Forțelor Navale. Obiectivul acestei inițiative, de a contribui la întărirea stabilității regionale, a prieteniei, a bunelor relații și a înțelegerii reciproce între statele riverane Mării Negre, a fost atins în timpul celor două activări, august 2010 și aprilie 2011. Conducerea nemijlocită a grupării de nave a fost asigurată de comandorul Constantin Ciorobea, asistat de un stat major format din câte un ofițer desemnat de fiecare stat riveran, cu atribuții funcționale bine stabilite în domeniile operații, comunicații, logistică și relații mass-media. La această activare, comanda grupării a fost deținută de fregata *Mărășești*, locul de unde au fost organizate și conduse toate exercițiile de luptă contra minelor, căutare și salvare pe mare, asistența umanitară și protecția mediului. De menționat este faptul că, pentru prima dată de la constituirea BLACKSEAFOR, la inițiativa României, în cadrul instrucției practic – aplicative a echipajelor navelor participante, în portul Constanța s-a executat un exercițiu de instruire prin simulare. Activitatea planificată și organizată de Centrul de

Instruire, Simulare și Evaluare, fiind apreciată de comandanții navelor participante. De asemenea, tot la inițiativa României, a fost planificat un seminar pe problematica securității la Marea Neagră, la care au participat tineri ofițeri din cadrul grupării navale. Atitudinea creativă și profesionalismul de care a dat dovadă echipajul fregatei *Mărășești*, precum și modul eficient în care comanda grupării și statul său major au planificat și condus activitățile, au permis acumularea unei experiențe deosebite, benefică pentru tot personalul participant și

de instrucție pe anul 2011. Nu vor lipsi din program jocurile marinărești, spectacole, simpozioane, activități culturale artistice ce vor fi organizate în orașele porturi de la Dunăre și mare. De asemenea, în cadrul „Zilei Porților Deschise” din 13 și 15 august vor fi organizate expoziții de tehnică de marină, armament și nave de luptă. Profit de această ocazie, pentru a adresa invitația tuturor marinarilor, familiilor acestora dar și populației civile, să fie alături de noi la toate manifestările organizate cu ocazia Zilei Marinei Române.

creșterea prestigiului și afirmarea Forțelor Navale Române.

- Ziua Marinei reprezintă o sărbătoare a orașelor porturi, a marinarilor militari și civili, un moment de înălțare spirituală, de etalare a tradițiilor marinărești și un prilej de reafirmare a potențialului combativ și a capacității operaționale ale Forțelor Navale Române. În ce va consta Ziua Marinei în 2011?

- An de an, sărbătorirea acestei zile s-a îmbogățit în conținut și culoare, a căpătat noi valențe și dimensiuni, prin semnificația și încărcătura sa emoțională, prin manifestările specifice. Și în acest an Ziua Marinei va fi sărbătorită conform tradiției, în toate porturile importante de la mare și de pe Dunăre. Programul va cuprinde seriale demonstrative ale navelor, aeronavelor, scafandrilor de luptă și infanteriștilor marini în cadrul unui exercițiu major planificat prin planul

- Domnule viceamiral, ce doriți să le transmiteți marinarilor militari, tuturor celor care și-au legat destinul de întinderile de ape, de Ziua Marinei Române?

- La ceas aniversar, doresc să mulțumesc personalului Forțelor Navale pentru eforturile susținute și implicarea în realizarea obiectivelor planificate și a misiunilor încredințate. Devotamentul, abnegația și profesionalismul au fost și sunt garanția îndeplinirii obiectivelor asumate de Armata României în domeniul maritim. Cu prilejul Zilei Marinei Române le adresez tuturor celor care și-au legat destinul de întinderile de ape, sincere felicitări și le doresc sănătate, bucurii și fericire alături de cei dragi, precum și succese în activitatea viitoare. Sfânta Fecioară Maria, protectoarea marinarilor români, să vă însoțească și să vă ocrotească, oriunde veți fi!

LA MULȚI ANI ȘI BUN CART ÎNAINTE!

Foto: Bogdan Dinu

Trecut, prezent și viitor FORȚELE NAVALE ROMÂNE

Din istoricul Forțelor Navale Române

Ca și în alte părți ale lumii, și în spațiul geografic românesc, cuprins între Carpați, Dunăre și Marea Neagră, navigația s-a practicat din timpuri străvechi, „toată viața noastră trecută fiind orânduită după ape”, așa cum afirma marele istoric Nicolae Iorga. Încă din antichitate, Dunărea și Marea Neagră au reprezentat o atracție pentru navigatorii îndrăzneți, care au utilizat inițial ambarcațiuni rudimentare și, mai târziu, nave propulsate cu aburi. Din vechime și până în epoca modernă, pe Dunăre au navigat, rând pe rând, nave feniciene, triere elene, galere romane, dromoane bizantine, caravele venețiene și genoveze, pânzări moldovenești și caice muntenești. Pe țărmul Mării Negre, cele trei colonii înființate de greci în secolele VII-VI î.H. - Histria, Tomis și Callatis au devenit porturi și centre comerciale prospere, ultimele două aflându-se la originea actualelor porturi Constanța și Mangalia.

În urma campaniilor militare ale lui Burebista, aceste colonii au intrat sub stăpânirea marelui rege dac, „cel dintâi și cel mai puternic rege din Tracia”, cum era denumit în Decretul lui Acornion

din Dionisopolis. În acest mod, litoralul maritim al regatului dac, care în vremea lui Burebista a atins limitele sale maxime sub aspect teritorial, era cuprins între Olbia, localitate de la gura Bugului și Apolonia (localitatea Sozopol de pe actualul teritoriu al Bulgariei). După cucerirea Daciei și transformarea acesteia în provincie romană, apărarea limesului danubian și maritim a revenit flotelor romane staționate pe teritoriul provinciei Dacia: Classis Flavia Moesica, flota militară romană de pe Dunăre și Classis Pontica, flota militară romană de la țărmul mării.

Câteva secole mai târziu, în apele Dunării și ale Mării Negre s-au impus navele flotei bizantine, care dispuneau și de puncte fortificate, destinate limesului danubian, adevărate baze navale, precum cea din Insula „Păciul lui Soare”, ridicată în secolul al X-lea.

După formarea, în secolul al XIV-lea, a statelor feudale românești, domnitorii acestora au acordat o atenție deosebită Dunării de Jos, gurilor Dunării și țărmului Mării Negre (de la nord de brațul Chilia până dincolo de Varna), unde au fost create structuri militare adecvate. În Moldova, organizarea unei flote maritime a început încă din timpul voievozilor

Roman I și Alexandru cel Bun care, în actele emise, se autointitulau „domni ai Moldovei de la munte până la mare”. Continuatorul politicii lor navale a fost Ștefan cel Mare care a reușit dotarea marinei cu corăbii (celebrele pânzări) construite în șantierul naval de la Chilia și Cetatea Albă. Acestea au navigat pe Marea Neagră, Marea Egee și Marea Mediterană, având arborat pavilionul de culoare roșie cu faimosul cap de bour. Preocupat de siguranța navigației, domnitorul Moldovei a zidit un turn – un semnal de veghe, probabil un far, pentru orientarea pe mare, după cum ne informează inscripția de la Mănăstirea Zografu de pe Muntele Athos.

În scopuri militare și în special pentru serviciul de pază pe Dunăre, erau întrebuițate și caicele armate cu tunuri, construite la sfârșitul secolului al XVII-lea - începutul secolului al XVIII-lea, în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu. În epoca fanariotă, sub domnia lui Alexandru Moruzi a fost organizată pentru prima dată în Muntenia o flotă în care navele erau utilizate nu doar ca nave comerciale, ci și în scopuri militare.

Unirea Principatelor Române, în 1859, a atras după sine unificarea flotelor celor două țări surori la

22 octombrie 1860, noua marină purtând denumirea de „Corpul Flotei”. Prin Decretul semnat de domnitorul Alexandru Ioan Cuza care consfințea unirea definitivă a flotelor de pe întregul curs al Dunării, colonelul Nicolae Steriade a fost numit comandant superior al Corpului Flotei. Reședința Flotei a fost stabilită inițial la Ismail, unde urma să funcționeze primul comandament al Flotei române de război, în fază incipientă de organizare. Odată cu unificarea flotelor, a fost adoptat și un pavilion unic, format din îmbinarea culorilor și însemnelor pavilioanelor moldovean și muntean, iar în 1861 a început procesul de modernizare a uniformei Flotei, prin introducerea culorii bleumarin.

Dotarea marinei cu nave noi a făcut necesară existența unor cadre de marină bine pregătite și instruite. Astfel, prin Decizia Ministerială din 17 noiembrie 1872, a luat ființă, la Galați, o Școală pentru subofițieri și ofițeri Flotei, prima de acest gen din România. În anul 1873, în serviciul Flotei a intrat canoniera *Fulgerul* pentru Dunăre și Mare, construită la Toulon, prima navă militară cuirasată a României moderne care a purtat pavilionul național la catarg, în Marea Mediterană și în Marea Neagră. Flotila

a fost dotată în anul 1875 cu șalupa torpiloare *Rândunica*, construită în Șantierul Naval „Yarrow” din Londra.

Cu aceste nave, modesta Flotilă română s-a afirmat în timpul Războiului de Independență. În urma câștigării independenței și implicit a ieșirii la mare, Marina Română, dotată în 1880 cu o primă navă maritimă - canoniera *Grivița*, a beneficiat până la Primul Război Mondial de trei programe de dotare cu mijloace de navigație. În urma acestor programe, Marina Română a fost dotată în anul 1881 cu bricul *Mircea*, navă cu vele și vapori, construită la Londra, trei șalupe canoniere, un torpilor de baraj, două torpiloare, șalupe de poliție (în cadrul primului program), un crucișător, trei canoniere fluviale și trei torpiloare pentru fluviu (în cadrul celui de-al doilea program), patru monitoare și

Foto: MMR

opt vedete fluviale (în cel de-al treilea program de dotare). Dintre aceste nave, un rol primordial în formarea cadrelor Marinei a revenit navei-școală *Mircea* care, prin cele 31 de voiaje de instrucție efectuate (17 în Marea Neagră, 12 în Marea Mediterană și 2 în Oceanul Atlantic), a pregătit aproape 40 de promoții de ofițeri și maiștri de marină. Un rol însemnat în cadrul flotei maritime l-a avut crucișătorul *Elisabeta*, construit la Newcastle, lansat la apă la 13 decembrie 1887.

În primul deceniu al secolului al XX-lea, au intrat în serviciu cele patru monitoare construite la „Stabilimento Tecnico Triestino” în Imperiul Austro-Ungar, botezate *Lahovari*, *Brătianu*, *Catargiu* și *Kogălniceanu* și cele opt vedete torpiloare, construite în Anglia și botezate cu numele unor eroi ai Războiului de Independență. Acestea au fost bazate la Galați, unde, la 19 septembrie 1907, a avut loc ceremonia botezului modernelor unități navale fluviale.

În cadrul primei conflagrații mondiale, Marina Română s-a încadrat în efortul general de război, îndeplinind misiuni în cele trei campanii ale războiului. Unirea, în 1918, a tuturor teritoriilor românești într-un singur stat a permis în perioada postbelică dezvoltarea flotei militare,

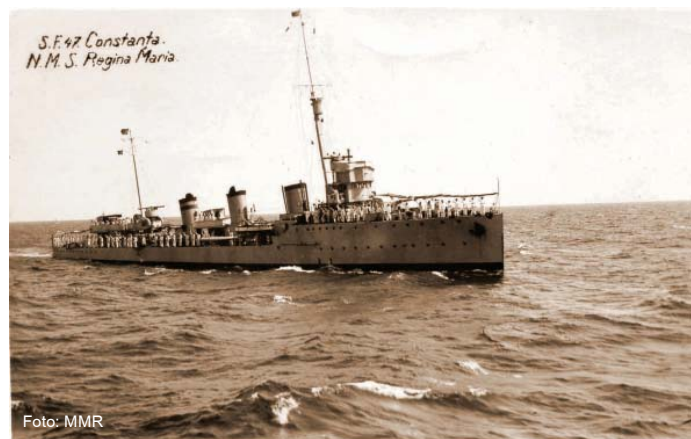
care a fost dotată cu noi tipuri de nave. În primii ani după război, în serviciul Marinei Militare au intrat distrugătoarele tip „M”, *Mărăști* și *Mărășești*, construite în Șantierul Naval din Napoli, canonierele *Ghiculescu*, *Dumitrescu*, *Stihi* și *Lepri*, construite în Șantierul Naval din L'Orient - Franța (primele nave românești care au purtat numele unor eroi ai războiului din 1916-1918), torpiloarele *Vifor*, *Vârtej*, *Vijelia*, *Smeul*, *Sborul* și *Năluca*, cedate României de Marina Austro-Ungară în contul despăgubirilor de război, precum și patru vedete antisubmarine tip M.A.S. Atât distrugătoarele, cât și torpiloarele au fost folosite în procesul de instrucție a echipajelor, în timp ce canonierele și vedetele tip M.A.S. au avut ca principală misiune dragajul maritim. În anul 1930, în dotarea Marinei Regale au mai intrat distrugătoarele tip „R” *Regele*

fost folosite la îndeplinirea misiunilor complexe încredințate Marinei Regale în anii celui de-Al Doilea Război Mondial.

România a fost lipsită, în primii ani postbelici, de flotă maritimă și într-o mare măsură și de cea fluvială, din cauza includerii samavolnice a navelor românești în flota Uniunii Sovietice, iar prin înființarea Societății mixte Sovromtransport, a fost controlată și lipsită de importante venituri. După semnarea Convenției de Armistițiu, 32 de remorchere, 332 șlepuri și două vase de mare au fost lăsate României, iar în urma semnării, la 11 septembrie 1945, a Convenției de retrocedare a navelor comerciale și militare românești, guvernul sovietic a restituit 18 nave maritime de război și 23 de nave comerciale. Astfel, un prim lot de nave, alcătuit din distrugătoarele *Mărășești* și

perioada 1948-1949, gruparea de nave maritime s-a transformat într-o unitate de sine-stătătoare, care a funcționat până în mai 1951 sub denumirea de Comandamentul Forțelor Maritime.

Din anul 1955, divizioanele cuprinzând navele maritime și Apărările Maritime au fost subordonate Comandamentului Forțelor Maritime Militare. În aceeași perioadă, a început construcția în șantierul românesc a unor noi tipuri de nave militare, precum dragoarele de bază, la Galați și Brăila, până în anul 1954, dragoarele de radă la Galați, iar vedetele dragoare fluviale, la Oltenița, între anii 1956-1959. În paralel, au fost cumpărate din U.R.S.S. o serie de vedete torpiloare, vânătoare de submarine și vedete purtătoare de rachete. În anul 1962 a fost înființată Divizia 42 Maritimă, continuatoarea tradițiilor Diviziei de Mare, mare unitate

Ferdinand și *Regina Maria*, construite la Napoli, ca și predecesoarele lor tip „M”, iar în 1931 a sosit în țară de la Șantierul Naval italian din Fiume nava-bază pentru submarine *Constanta*. În același șantier din Fiume a fost construit și primul submarin românesc *Delfinul*, intrat în serviciu în anul 1936.

În anul 1938, a fost comandată Șantierului „Blohm und Voss” din Hamburg cea de-a doua navă-școală *Mircea*. Actualul velier a intrat în dotare la 17 mai 1939. În același an, la Galați a fost lansată la apă prima navă militară de construcție românească, puitorul de mine *Amiral Murgescu*. În anul 1940, au intrat în serviciu vedetele torpiloare tip „Vosper” *Vijelia*, *Viforul* și *Viscolul*, construite în Anglia. Împreună cu alte unități achiziționate sau construite după anul 1940, precum cele șase vedete torpiloare tip „Power” cumpărate din Olanda sau cele două submarine *Rechinul* și *Marsuinul*, montate în Șantierul Naval Galați, aceste nave au

Mărăști, canonierele *Ghiculescu* și *Stihi*, torpiloarele *Sborul* și *Smeul* și submarinul *Delfinul* a ajuns în țară la 12 octombrie 1945. La 27 mai 1946 a fost retrocedată nava-școală *Mircea*, iar cel de-al doilea lot de nave, și ultimul, format din submarinul *Rechinul*, distrugătoarele *Regina Maria* și *Regele Ferdinand* și cele cinci monitoare de Dunăre, au sosit în țară la 21, respectiv 24 iunie 1951. Nu au fost retrocedate Marinei Române canoniera *Dumitrescu*, puitorul de mine *Amiral Murgescu*, nava-bază pentru submarine *Constanta*, crucișătorul auxiliar *Dacia*, submarinul *Marsuinul*, remorcherele dragoare *Maican*, *Basarab*, *Motru*, *Constanta*, nava comercială *Cheile Bicazului*, nava de pasageri *Basarabia*, patru minisubmarine cedate de Marina Italiană în anul 1943 Marinei Regale și altele.

Odată cu reîntrirea în dotare a monitoarelor, a fost constituită Flotila de Dunăre, care din anul 1959, a fost numită Brigada Fluvială. Totodată, în urma modificărilor organizatorice din

care practic nu mai exista de la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial. În urma casării, în anii 1960-1961 a distrugătoarelor, submarinelor etc., Divizia 42 Maritimă a fost constituită din nave dragoare, puitoare de mine, nave cu destinație specială, artilerie de coastă, unități de asigurare ș.a.

La sfârșitul anilor '70 și la începutul anilor '80, a fost construită o serie de nave militare maritime în șantierul naval românesc, precum escortoarele *Midia* și *Constanta* (la Șantierul Naval Brăila), crucișătorul ușor *Muntenia*, transformat ulterior în fregată (ex – distrugătorul) *Mărășești* sau fregatele din clasa *Sebastian Eustațiu* (Șantierul Naval Mangalia), clasificate ulterior corvete.

După Revoluția din decembrie 1989, reînviindu-se tradiția apărării fluviale-maritime cu nave de tipul monitoarelor, în compunerea Brigăzii 24 Fluviale Brăila au început să intre, odată cu anul 1993, monitoarele de tip nou,

construite în Șantierul Naval Drobeta-Turnu Severin (*Mihail Kogălniceanu*, *I.C.Brătianu* și *Lascăr Catargiu*). Sub semnul acelorași tradiții marinărești, navele militare au fost botezate cu numele unor personalități și eroi ai Marinei Române. Ca urmare a aprobării în Consiliul Superior de Apărare a Țării a noilor structuri organizatorice din Armata României, în anul 1994, Divizia 42 Maritimă a fost restructurată, fiind înființată Flota Maritimă. Un an mai târziu, la 30 martie 1995, a fost constituit Comandamentul Flotei de Dunăre, cu sediul la Brăila, iar la 15 aprilie 1995 s-a reînființat Flotila de Dunăre. La 31 martie 2003, și-a început activitatea Comandamentul Operațional Naval cu sediul la Constanța, care a încorporat și Componenta Fluvială, devenit, în 2006, Comandamentul Flotei. În noul cadru politico-strategic european de la sfârșitul mileniului doi și începutul celui de-al treilea, România a promovat constant o diplomatie navală activă, axată în principal pe cooperarea și colaborarea cu flotele militare ale altor state, realizarea și dezvoltarea relațiilor bilaterale cu flotele din Marea Neagră și din bazinul mediteranean, precum și pe întărirea și diversificarea acțiunilor internaționale în domeniul militar.

România a fost prima țară care a semnat documentul cadru al „Parteneriatului pentru Pace” la începutul anului 1994, iar Forțele Navale Române au constituit prima structură militară care s-a angrenat într-un amplu schimb de acțiuni cu

caracter militar și aplicații tactice. Acestea au constituit oportunități și argumente credibile ale unor noi forme de colaborare în plan politic și militar cu țările membre ale Organizației Atlanticului de Nord, a cărei membră cu drepturi depline a devenit și România, la 29 martie 2004.

Poziția geografică a României, stat european continental, stat riveran Mării Negre și unei artere fluviale de importanță europeană – Dunărea – stat cu acces direct spre centrul Europei, i-a conferit țării noastre, de-a lungul istoriei, atât posibilitatea de manifestare plenară a potențialului său politico-militar, cât și dreptul și obligația de a deține, în cadrul sistemului național de apărare, o componentă navală respectabilă și performantă din punct de vedere militar.

Rolul și misiunile Forțelor Navale ale României

Forțele Navale reprezintă un element de bază al puterii maritime al cărei rol vizează realizarea obiectivelor

maritime și fluviale de securitate și stabilitate ale țării, asigurarea și garantarea suveranității asupra spațiilor maritime și protecția resurselor maritime și fluviale ale României.

Forțele Navale au rolul de a apăra și promova interesele și drepturile suverane ale României, la mare și pe fluviu. Acțiunile se realizează independent sau împreună cu alte forțe, în cadrul creat de aderarea la NATO, UE, precum și la alte organizații regionale și internaționale prin ducerea operațiilor în zona de responsabilitate, pe mare și dinspre mare spre uscat, pe Dunăre și în zona lagunară. Un alt rol al Forțelor Navale îl constituie apărarea și menținerea accesului la mare al României, păstrarea integrității sale teritoriale, menținerea libertății de navigație pe căile maritime de comunicații. De asemenea, Forțele Navale contribuie la realizarea măsurilor de asigurare a stabilității regionale, la apărarea colectivă în sistemele de alianță și coaliție militare, prin participarea la acțiuni în sprijinul păcii, la operații maritime de securitate și la inițiative regionale, pentru asumarea de către România a unui rol activ ca factor de securitate regional, de vector dinamic al securității în regiunea Mării Negre și pentru consolidarea rolului României în cadrul NATO și UE.

Misiunile Forțelor Navale Române rezultă din misiunile generale ale Armatei României: contribuția la securitatea României în timp de pace; participarea la apărarea României și

a aliaților săi; promovarea stabilității regionale și globale; sprijinul instituțiilor statului și a autorităților locale în caz de urgențe civile.

Acestea se realizează prin acțiuni militare de reprezentare navală, asistența umanitară, căutarea și salvarea, intervenția la dezastre și accidente, evacuarea necombatanților, convoierea și transportul de trupe și materiale, sprijinul EOD, embargoul și carantina, controlul armamentelor, sprijinul militar al autorităților civile. Alte acțiuni militare pe care le desfășoară Forțele Navale sunt combaterea pirateriei și a jafului armat pe mare, reinstaurarea ordinii de drept, combaterea terorismului, interdicția navală, operațiile informaționale, operațiile psihologice, supravegherea și cercetarea, interzicerea/blocarea acțiunii forțelor inamice în zone/raioane și pe aliniamente de importanță deosebită pentru stabilirea controlului asupra unei zone sau punct/raion obligat de trecere, blocada navală, acoperirea navală, minarea și deminarea, lovirea obiectivelor la litoral, căutarea și atacul

Foto: Olivia Bucioacă

flancul sudic NATO și UE și rută de tranzit pentru sursele energetice din Asia Centrală spre Occident).

România, din poziția de membru al NATO și al UE, tinde să devină un „vector dinamic” al stabilității în arealul pontic. România are posibilități multiple de manifestare în domeniul maritim, datorită conectării sale la Oceanul Planetar prin Marea Neagră, ca stat riveran și prin „magistrala europeană”

mare prin participarea la operații ca „Black Sea Harmony”, în zona noastră de responsabilitate din Marea Neagră sau „Active Endeavour” din Marea Mediterană, realizând un schimb de informații oportun și eficient în regiunea Mării Negre și Mediterane.

Forțele Navale Române, alături de celelalte elemente ale puterii maritime, își concentrează efortul pentru realizarea politicii maritime a statului și

Foto: Diana Cucișel

navelor de suprafață și submarinelor, operațiile amfibii, sprijinul cu foc și operații speciale.

Doctrina Forțelor Navale Române

Acțiunile Forțelor Navale Române au la bază următoarele coordonate doctrinare: România este situată într-un spațiu de interes geostrategic, sensibil la prefacerile și influențele din cele patru spații - central-european (viitor pol de prosperitate regională), sud-est-european (posibil generator de instabilitate), cel al CSI (confruntat cu criza de legitimitate), cel al Mării Negre (de importanță strategică pentru

Dunăre – Main – Rin – Marea Nordului. Alături de celelalte elemente ale puterii maritime (marina comercială, infrastructura pentru activitatea maritimă și fluvială și conștiința marinărească), Forțele Navale joacă un rol de prim ordin pentru promovarea și apărarea intereselor pe mare și fluviu ale țării.

Forțele Navale ale României participă activ la procesele din cadrul „BLACKSEAFOR” și „CONFIDENCE SECURITY BUILDING MEASURES” (CSBM), ca inițiative în scopul creșterii încrederii și interoperabilității între Forțele Navale ale țărilor riverane Mării Negre. De asemenea contribuie la descurajarea activităților ilegale pe

pentru apărarea intereselor maritime și fluviale ale României.

Apărarea intereselor maritime și fluviale fundamentale ale României are ca scop păstrarea integrității sale teritoriale în limitele granițelor terestre, maritime și fluviale, păstrarea accesului neîngrădit la fluviu și la mare, a ieșirii pe Dunăre la Marea Neagră prin brațele acesteia. Asigurarea libertății de navigație pe căile de comunicații fluviale și maritime, apărarea infrastructurii din spațiul riveran, respingerea agresiunilor din direcția mării, a fluviului și a zonei lagunare, protecția frontierelor maritime, supravegherea traficului maritim și controlul navigației,

Foto: Constantin Mireanu, TPA

Foto: Bogdan Dinu

asigurarea drepturilor legitime în apele teritoriale, zona contiguă și zona economică exclusivă reprezintă alte priorități ale politicii maritime.

În acest context, apărarea intereselor maritime și fluviale ale României implică: existența unor forțe navale al căror grad de instruire și dotare trebuie să asigure apărarea în condiții optime a intereselor naționale, concomitent cu participarea la misiuni externe, derivate din apartenența la NATO și UE, precum și din alte angajamente externe ale statului; existența unei structuri navale eficiente a poliției de frontieră, pentru desfășurarea acțiunilor polițienești în zona apelor teritoriale și zonei contigue; existența unei flote comerciale maritime și fluviale care să corespundă și să răspundă necesităților economiei naționale; existența unei flote de pescuit oceanic, a capacităților care să asigure exploatarea resurselor din apele teritoriale, zona contiguă și zona economică exclusivă, a bogățiilor energetice și biologice ale mării. Dezvoltarea porturilor ca parte a „infrastructurii critice” și asigurarea protecției, pazei și apărării acestora, afirmarea României ca factor activ, participant la realizarea unei „regiuni extinse a Mării Negre stabile, democratice, cât mai strâns conectată la structurile europene și euroatlantice” prin „constituirea unui spațiu de securitate, stabilitate și prosperitate”, de securitate energetică, pe baza dezvoltării cooperării regionale, politice, economice, militare și culturale cu țările riverane, cu aliații și partenerii sunt necesități pentru apărarea intereselor maritime și fluviale ale României. De asemenea, apărarea intereselor maritime și fluviale ale României implică și exploatarea eficientă a resurselor Dunării, Deltei Dunării și Mării Negre, valorificarea resurselor energetice din zona Mării Negre, asigurarea

aplicării măsurilor corespunzătoare de protecție a mediului pe fluviul Dunărea, în Delta Dunării și în Marea Neagră, prevenirea unor catastrofe ecologice, păstrarea și dezvoltarea conștiinței maritime naționale și a culturii marinărești, dezvoltarea și modernizarea învățământului de marină, modernizarea, amenajarea sau construirea unor canale navigabile, a unor porturi maritime și fluviale, a amenajărilor hidrografice și de navigație; dezvoltarea turismului maritim și fluvial. Dezvoltarea unui sistem eficient de supraveghere a traficului maritim; achiziționarea de nave și tehnică militară, dezvoltarea capacităților necesare pentru dotarea forțelor navale și poliției de frontieră; dezvoltarea cercetării științifice în domeniile legate de mediul fluvial, lacustru și marin; dezvoltarea și perfecționarea activității de proiectare și construcții nave, inclusiv nave militare; crearea și asigurarea funcționării

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Diana Cucișel

structurilor de control al navigației; dezvoltarea activității autorității naționale în domeniul hidrografic, în vederea creșterii aportului României în domeniu pe plan mondial; dezvoltarea activității de crewing; dezvoltarea activității de pilotaj la mare, pe fluviu și pe Canalul Dunăre-Marea Neagră – siguranța și securitatea navigației maritime și fluviale; dezvoltarea interconectării porturilor cu infrastructura rutieră și feroviară sunt aspecte prioritare pentru apărarea intereselor maritime și fluviale ale României.

Instruirea Forțelor Navale Române

Forțele Navale desfășoară activitățile de pregătire pentru luptă și instrucție pentru perioada actuală, în deplină concordanță cu obiectivele prioritare stabilite pe termen mediu și lung. Trecerea la o armată profesionistă a făcut posibilă adoptarea sistemului NATO de instruire și evaluare operațională în Forțele Navale.

Procesul de instrucție se concretizează în două domenii de bază, instruirea instituționalizată destinată instruirii individului și instruirea operațională destinată realizării capacității operaționale.

Instruirea instituționalizată destinată instruirii individului se realizează prin două forme de bază: învățământul militar de marină în cadrul instituțiilor de învățământ de marină ale Forțelor Navale, respectiv Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” și Școala de Aplicație a Forțelor Navale „Viceamiral Constantin Bălescu”, și instrucția individuală, destinată pregătirii militarilor pentru și pe funcția în care sunt încadrați.

Instruirea operațională este destinată realizării capacității operaționale, necesară forțelor pentru îndeplinirea

misiunilor, și are următoarele forme de instruire: instrucția colectivă, exercițiile și instruirea prin practicare.

Toate structurile Forțelor Navale folosesc ca sistem de planificare „Ciclul de generare/regenerare și întreținere a forțelor”. Pentru unitățile de nave, aceste cicluri se stabilesc pe tipuri de nave, în funcție de: ciclul de reparații, ciclul de schimbare a echipajului, statisticile privind evoluția curbei

Foto: Cosmin Ocheșel

Foto: GMMFN

Foto: GMMFN

nivelului Capabilităților Operaționale ale unei nave și echipajului.

Aceste cicluri sunt cuprinse între 1 an și 5 ani, în funcție de clasele și tipurile de nave, fiind împărțite în trei categorii: nave mici; nave medii; nave mari.

În acest sens, ciclul de generare-regenerare și întreținere a forțelor la nivelul structurilor și navelor constă în trei etape: etapa instrucției operaționale; etapa „Gata de Acțiune”; etapa de refacere.

Etapa instrucției operaționale corespunde executării instrucției de bază, instrucției avansate și evaluării forțelor. În urma acestei etape nava sau structura devine „Gata de Acțiune”.

Etapa „Gata de Acțiune” este etapa în care structura sau nava execută serviciul de luptă și participă la misiuni naționale și internaționale.

Etapa de refacere corespunde executării unor reparații majore la

corpul navei, înlocuiri de tehnică și armament, precum și refacerea echipajului după misiune.

Logistica Forțelor Navale Române

Logistica navală este știința „planificării, proiecției și mentenanței forțelor care acționează pe mare și în mediile aferente acesteia”. Logistica navală este axată pe susținerea nivelului operațional de pregătire a forței („readiness”).

Un factor important al puterii forțelor navale este logistica navală și totala integrare a personalului înalt specializat într-un ansamblu complex de suport tehnic, facilități, transport materiale și legături informaționale. Succesul în misiunile care susțin rolurile asumate de forțele navale depinde de capabilitate și credibilitate. Capabilitatea este determinată de

Suportul logistic efectiv cere echilibrarea cerințelor comandantului forței cu resursele disponibile. În linii mari, logistica navală constă din produsele livrate la utilizatorul final (materiale, echipamente, facilități, servicii și personal instruit) și procesele utilizate pentru livrarea și mentenanța acestor produse (obținerea/procurarea, contractarea, distribuția, instruirea, operarea și mentenanța).

Misiunea principală a logisticii forțelor navale este de a asigura și susține nivelul de operativitate al forței și al suportului logistic necesar, în timpul și locul potrivit, pe timp de pace, la criză și la război.

De asemenea, logistica navală îndeplinește și misiuni specifice printre care achiziția, depozitarea, mentenanța materialelor și aprovizionarea unităților de nave și a celorlalte structuri ale forțelor navale cu toate categoriile

Foto: GMMFN

de tehnică, materiale și executarea transportului acestora în mare sau în porturi. Logistica realizează repararea, verificarea și pregătirea sistemelor de armament de la bordul navelor sau de la litoral. Alte misiuni specifice ale logisticii sunt reprezentate de pregătirea preliminară a munițiilor și transportul lor la punctele de ambarcare; demagnetizarea navelor; repararea navelor și a tehnicii specifice de la bord;

Foto:

Foto: Mihai Egorov

determinarea nevoilor logistice viitoare; menținerea în stare operațională a danelor de acostare și a instalațiilor portuare din porturile militare, precum și din celelalte porturi (puncte) destinate staționării sau refacerii capacității de luptă a navelor; salvarea și evacuarea răniților și a bolnavilor; salvarea-evacuarea navelor.

Sistemul logistic de bază al Forțelor Navale este format din ansamblul structurilor și relațiilor dintre acestea, în procesul de asigurare a suportului necesar generării/regenerării și operaționalizării unităților, divizioanelor de nave și altor structuri navale specifice, generarea/regenerarea surselor și resurselor logistice, și disponibilizarea acestora pentru utilizare.

Rolul unităților, subunităților și formațiunilor de logistică din componerea Forțelor Navale este de a furniza oportun unităților de nave și de uscat din compunerea unităților navale, în timp de pace și pe timp de război, în condițiile solicitate, în locurile stabilite și în condiții de anotimp și stare a vremii, tehnica, materialele, produsele, piesele de schimb și serviciile logistice pentru desfășurarea în condiții optime a acțiunilor de luptă.

Structura Forțelor Navale

Forțele Navale Române sunt constituite din structura de forțe și structura de conducere militară. Structura de conducere militară a Forțelor Navale

este reprezentată de Statul Major al Forțelor Navale și comandamentele de mari unități și unități.

Forțele Navale sunt compuse din mari unități și unități (MU/U) de nave dispuse la mare și la fluviu și MU/U de uscat. În funcție de destinație, forțele pot fi de două tipuri: dislocabile - destinate îndeplinirii întregii game de misiuni, conform angajamentelor internaționale în domeniul securității și apărării la care România participă și de generare, regenerare - destinate capacitării, operaționalizării și sprijinului forțelor și mijloacelor dislocabile, care duc acțiuni de luptă și îndeplinesc misiuni pe teritoriul național și/sau în proximitatea acestuia.

În funcție de misiuni, structurile din Forțele Navale se împart în

Foto: Diana Cucoșel

Foto: Cosmin Ocheșel

structuri luptătoare, structuri de sprijin de luptă, structuri pentru operații speciale, structuri logistice și structuri de învățământ și instrucție. Structurile luptătoare sunt constituite din mari unități, unități și subunități de nave maritime și fluviale, purtătoare de artilerie, rachete și/sau torpile, scafandri, infanterie marină, aviație maritimă, subunități de rachete sol-navă, pentru operații speciale și alte structuri constituite pentru luptă. Structurile de sprijin de luptă includ mari unități, unități și subunități de nave maritime și fluviale de minare-deminare și nave hidrografice, mari unități, unități și subunități de radiolocație, cercetare, comunicații și informatică, apărare CBRN, poliție militară, subunități de artilerie, geniu, rachete, alte structuri de sprijin de luptă. Structurile pentru operații speciale cuprind componente specializate de intervenție rapidă, instruite și dotate pentru executarea misiunilor specifice, independent sau în cooperare cu forțele pentru operații speciale ale coalițiilor și alianțelor din care România face parte, potrivit legii. Structurile logistice sunt constituite din baze, unități și nave de sprijin logistic, depozite de armament, muniții și materiale, unități de mentenanță, alte formațiuni de sprijin logistic. Structurile de învățământ și instrucție sunt destinate formării și perfecționării tuturor categoriilor de personal militar în activitate și în rezervă, prin învățământ și instrucție individuală (de bază și de specialitate).

Forțele navale cuprind genuri de forțe, clase și tipuri de nave. Genurile de forțe sunt: navele de suprafață; submarinele; scafandrii de luptă; rachetele de coastă; infanteria marină; aviația maritimă.

Foto: GMMFN

Navele de suprafață reprezintă componenta principală a forțelor navale și sunt destinate îndeplinirii scopurilor militare prin executarea misiunilor specifice, de regulă, în cadrul grupărilor (grupurilor) navale, în cooperare cu celelalte genuri de forțe sau independent, prin lovirea inamicului naval, aerian și terestru, în funcție de locul și raionul ducerii acțiunilor militare, exploatând la parametri superiori mijloacele și sistemele din dotare. Acestea pot fi: nave de luptă - fregate, corvete, nave purtătoare de artilerie, de torpile și rachete, vedete maritime, vedete fluviale, monitoare, alte nave; nave de sprijin de luptă - nave minare-deminare, dragoare, vânătoare de mine, puitoare de mine; nave hidrografice; nave de sprijin logistic - remorchere, șalupe, ceamuri, tancuri de combustibil sau de apă, alte nave logistice; nave speciale - nave de comandament, nave și ambarcațiuni pentru scafandri, nave de intervenție rapidă, nave de patrulare; nave școală.

Foto: Olivia Bucioacă

Organizare

Statul Major al Forțelor Navale este structura de conducere și administrativă ce se află în subordinea directă a Statului Major General atât din punct de vedere operațional, cât și administrativ. Structura operațională a Statului Major al Forțelor Navale este Componenta Operațională Navală. Comandamentul Flotei este structura operațională aflată în subordinea administrativă a Statului Major al Forțelor Navale.

Forțele Navale dispun de nave de luptă și unități combatante aflate în subordinea Comandamentului Flotei. Astfel, la mare, acționează Flotila de Fregate care are în compunere două fregate Tip 22 - fregatele *Regele Ferdinand* și *Regina Maria* - și o fregată tip M, *Mărășești*, Grupul de Elicoptere - în compunere trei elicoptere IAR 330 Puma Naval, precum și nava școală și de suport logistic pentru fregate *Constanța*. De asemenea tot la mare se află patru corvete; trei nave purtătoare de rachete, două vedete torpiloare, patru dragoare maritime, un puitor de mine, precum și divizionul de nave speciale. La fluviu acționează trei monitoare; cinci nave purtătoare de artilerie și 12 vedete fluviale grupate în două secții.

Tot în structura organizatorică a Forțelor Navale se mai află Baza Logistică Navală, Centrul Radioelectronic

Foto: Cap. Tatum Vayavananda, U.S. Marines

Foto: Bogdan Dinu

și Observare, Direcția Hidrografică Maritimă, Centrul de scafandri, Batalionul de Infanterie Marină, Batalionul de Sprijin al Forțelor Navale, Centrul de Informatică, Centrul de Instruire, Simulare și Evaluare, Centrul de Medicină Navală, Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ioan Murgescu”, Școala de Aplicație a Forțelor Navale „Viceamiral Constantin Bălescu”.

Participarea la operații și inițiative regionale și internaționale

Agenda internațională a Forțelor Navale a fost încărcată în ultimii ani, pe lângă participările ofițerilor la diferite reuniuni importante în străinătate, trebuind să menționăm și participarea navelor la diferite misiuni importante. Astfel, prezența constantă a unor nave din Forțele Navale la exercițiile NATO organizate în Marea Mediterană, este dovada interesului deosebit acordat instruirii structurilor care fac obiectul ofertei de forțe.

Participarea la inițiativele regionale și exercițiile bilaterale în Marea Neagră, are o contribuție benefică la dezvoltarea relațiilor bazate pe încredere și bună vecinătate.

Foto: Cap. Tatum Vayavananda, U.S. Marines

membre ale alianței nord-atlantice le-au executat în portul Constanța.

Și dacă vorbim de vizite și reprezentare internațională, trebuie să menționăm participarea anuală a Navei Școală *Mircea* la marșuri de instrucție și reprezentare pe mările și oceanele lumii, având la bord studenți de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” și elevi de la Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu”.

Învățământ de marină

Învățământul de marină se desfășoară în cadrul Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Școlii Militare de Maiștri a Forțelor Navale Amiral „Ion Murgescu” și Școlii de Aplicație a Forțelor Navale, Viceamiral „Constantin Bălescu”. Componentă a sistemului național de învățământ, Academia Navală „Mircea cel Bătrân” este o instituție militară de învățământ superior tehnic de specialitate, acreditată, care cuprinde Facultatea de Marină Militară și Facultatea de Marină Civilă. Ea pregătește specialiști pentru necesitățile Forțelor Navale și Poliției de Frontieră, ale companiilor de navigație și ale societăților navale și portuare.

La Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” se pregătesc viitorii tehnicieni ai marinei, maiștrii militari urmând a constitui „coloana vertebrală” a Forțelor Navale.

Obiectivul fundamental al Școlii de Aplicație este de a perfecționa pregătirea profesională și specializarea cadrelor militare și a personalului civil din Forțele Navale prin cursuri de carieră și de nivel, de formare a ofițerilor de rezervă și instruirea militarilor care urmează să devină soldați profesioniști

Foto: Cosmin Ocheșel

Foto: Mihai Egorov

în vederea integrării lor în unitățile din Forțele Navale, conform cerințelor funcțiilor pe care vor fi încadrați ulterior.

Perspectiva dezvoltării Forțelor Navale Române

În contextul evoluției mediului de securitate, România trebuie să dispună de o Forță Navală credibilă, bine structurată, cu capacități combative pe măsura responsabilităților ce-i revin la mare și fluviu, cu nave moderne și multifuncționale, interoperabile cu cele ale statelor membre NATO și UE. Statutul și poziția României de membru NATO și al Uniunii

Europene presupun, în afara garanțării stabilității și securității naționale, responsabilități în domeniul generării de stabilitate și securitate regională și europeană. În același timp, nimeni nu poate garanta dispariția posibilității apariției unui conflict armat major, constând într-un război convențional bazat pe mijloace cu capacitate mare de manevră, precizie în executarea loviturilor, protecția multidimensională a forțelor, folosirea mijloacelor de război informațional și electronic. Și în acest caz, România are asumate o serie de responsabilități, de apărare colectivă în cadrul Alianței Nord-Atlantice, oriunde

interesele statelor membre sunt afectate. Fără îndoială și în cadrul participării la structura de securitate europeană este de anticipat o configurare a contribuției naționale care să completeze sarcinile și responsabilitățile asumate în cadrul NATO și UE, prin noi capacități naționale la viitoarele operații.

Pentru a răspunde întregului spectru de riscuri și amenințări la adresa securității naționale, Forțele Navale vor parcurge în anii următori, alături de celelalte categorii de forțe ale armatei un proces de adaptare a structurilor și capacităților, în așa fel încât să îndeplinească atât misiuni de tip tradițional,

Foto: Olivia Bucioacă

Foto: Constantin Mireanu, TPA

specifice conflictelor armate pe mare, cât și misiuni impuse de angajamentele asumate de țara noastră în cadrul NATO și UE, care vor necesita structuri militare reduse, flexibile, rapid dislocabile și capabile să se autosustină în zonele de acțiune.

Componenta viitoare a Forțelor Navale ale României este determinată de necesitatea de a pune în echilibru cel puțin două cerințe esențiale minime: forțe suficiente pentru a îndeplini misiunile și capacitatea de a susține și menține forțele în starea operațională planificată. Analizând probabilitatea manifestării riscurilor și amenințărilor în regiune și având în vedere posibilitățile susținerii financiare a proceselor de dezvoltare și modernizare, putem aprecia că în condițiile actuale și cele previzibile, înzestrarea și dotarea Forțelor Navale se va desfășura, în mod gradual, până către orizontul anilor 2020 - 2025.

Componentele esențiale necesare în executarea operațiilor navale, a celor întrunite și combinate, de apărare a teritoriului național, combaterea activităților ilegale pe mare și fluviu și de sprijin vor fi constituite din următoarele clase, tipuri de nave și mijloace: fregate; corvete; submarine; nave dragoare/vânătoare de mine; nave de luptă fluviale; nave de transport, nave de debarcare (amfibii) și de suport logistic; scafandri de luptă; elicoptere multirol îmbarcate; subunități de infanterie marină; elicoptere de sprijin pentru infanteria marină și navele fluviale; sistemul de cercetare și supraveghere a spațiului maritim.

Strategia de dezvoltare și înzestrare a Forțelor Navale pe termen mediu și lung are în componere programe de achiziții și modernizări ale căror finalitate o reprezintă crearea unei structuri

echilibrată de capacități moderne necesare îndeplinirii unui spectru larg de misiuni independente, cât și în cooperare cu alte categorii de forțe.

Obiectivele asumate de către Forțele Navale respectă principiile de bază privind înzestrarea armatei, astfel: înzestrarea cu sisteme de armamente și tehnică performante care să răspundă cerințelor NATO referitoare la precizie, mobilitate, flexibilitate și interoperabilitate, și să permită îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare; modernizarea tehnicii de luptă existente, în scopul creșterii performanțelor acestora și prelungirii perioadei de viață a sistemelor de armamente; realizarea unui raport optim între cost și performanță pe ciclul de viață a sistemelor/echipamentelor. Programele de înzestrare pentru Forțele Navale sunt stabilite pe priorități și au ca finalitate îndeplinirea cerințelor privind: modernizarea fregatelor tip 22 pentru capa-

cități de comandă și control, de luptă și escortă, și înzestrarea acestora cu elicoptere navalizate; modernizarea capacităților antisubmarin, prin achiziționarea corvetelor multifuncționale cu posibilități de reacție rapidă și combatere a submarinelor; modernizarea capacităților antimină prin achiziționarea vânătoarelor de mine cu posibilități crescute de descoperire și combatere a minelor; realizarea unui sistem integrat de comunicații, care să permită conducerea forțelor, folosirea și distribuția în siguranță a datelor și informațiilor; asigurarea unei componente navale logistice cu posibilități multiple de realizare a suportului logistic, precum și modernizarea infrastructurii.

Forțele Navale Române trebuie să reprezinte o structură modernă, cu forțe și mijloace capabile să acționeze pe uscat, pe mare, în aer și sub apă, cu capacități de proiecție în afara Mării Negre, un instrument important al statului român la pace, criză și război. ■

Foto: Diana Cucușel

Foto: Diana Cucușel

Foto: Constantin Mireanu, TPA

Fregata *Regele Ferdinand* la „Unified Protector” Misiune îndeplinită!

Foto: Ștefan Ciocan

Locotenent-comandor ing.
Mihai EGOROV

În perioada 22 aprilie – 21 iulie, fregata *Regele Ferdinand* a participat la operația „Unified Protector”, operație desfășurată în baza Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU nr. 1973.

La data de 22 martie, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a hotărât participarea României cu forțe și mijloace la misiunea de impunere a unui embargo asupra armelor împotriva Libiei, constând în fregata *Regele Ferdinand* și doi ofițeri de stat major. Executivul a adoptat, la 23 martie, Hotărârea de Guvern nr. 270 privind suplimentarea bugetului M.Ap.N. pe anul 2011 cu suma de 19.164.000 lei, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru participarea la operația „Unified Protector”.

Fregata *Regele Ferdinand* a părăsit Portul Militar Constanța vineri, 22 aprilie, în cadrul unei ceremonii la care au participat președintele României, domnul Traian Băsescu, ministrul apărării naționale, domnul Gabriel Oprea, șeful Statului Major General, generalul-locotenent dr. Ștefan Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, viceamiralul dr. Aurel Popa, oficialități militare și civile, alături de familiile echipajului și colegii din Forțele Navale.

Fregata *Regele Ferdinand*, comandată de comandorul Mihai Panait, a avut la bord pentru această misiune un echipaj alcătuit din 205 marinari și a executat misiuni de impunere a embargoului asupra Libiei, în Marea Mediterană. Trebuie menționat faptul

Foto: Mihai Egorov

că fregata *Regele Ferdinand* a participat, în anii 2005, 2007, 2008 și 2010, la operația „Active Endeavour” în Marea Mediterană, unde a executat misiuni specifice de prevenire și combatere a terorismului și a traficului ilegal, alături de alte nave și forțe aflate sub comandă NATO.

Principalele misiuni ale fregatei au fost patrularea și monitorizarea navelor din zona de responsabilitate, interogarea și controlul navelor suspecte de transport de arme și mercenari către Libia. Trebuie evidențiată însă intervenția din noaptea de 12 spre 13 mai, când militarii de pe fregată au intervenit pentru salvarea a 150 de persoane care se aflau la bordul unei ambarcațiuni care plutea în derivă la nord de Tripoli. În timpul acestei intervenții, militarii români au reparat motorul și spăturile ambarcațiunii, au aprovizionat-o cu combustibil și ali-

mente, acordând, în același timp, asistența medicală pasagerilor aflați în suferință.

În timpul operației „Unified Protector”, poate cea mai importantă și mai riscantă misiune după cel de-Al Doilea Război Mondial, executată de echipajele Forțelor Navale Române, fregata *Regele Ferdinand* a îndeplinit 765 de misiuni specifice în cele aproape 1.800 de ore de marș și a parcurs aproape 17.500 de mile marine.

Joi 21 iulie, fregata *Regele Ferdinand* a revenit în portul Constanța. La festivitatea care a avut loc în portul militar au participat ministrul apărării naționale, domnul Gabriel Oprea, șeful Statului Major General, generalul-locotenent dr. Ștefan Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, viceamiralul dr. Aurel Popa, oficialități publice centrale și locale, reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, cadre

Foto: Valentin Clobîrcă, S.M.G.

Foto: Valentin Clobîrcă, S.M.G.

militare în rezervă și în retragere și veterani de război, împreună cu rudele și prietenii marinarilor aflați la bord.

În discursul susținut cu acest prilej, ministrul Gabriel Oprea a felicitat comanda și echipajul fregatei pentru profesionalismul cu care și-au îndeplinit misiunile în cadrul operației „Unified Protector”. „Așa cum eram ferm convins, încă de la plecarea dumneavoastră în această misiune de mare răspundere, că veți face față cu succes standardelor de performanță cerute, iată că astăzi, la încheierea misiunii, avem confirmarea că așteptările noastre au fost pe deplin justificate. Vreau să mulțumesc comenzii fregatei și în special comandantului dumneavoastră, comandorul Mihai Panait. Am fost permanent informat cu privire la evoluția dumneavoastră în cadrul acestei importante misiuni și am apreciat de fiecare

dată fermitatea dovedită de comanda navei în planificarea până la cel mai mic amănunt a activităților care v-au fost repartizate de conducerea operației «Unified Protector». Ca om, ca militar, ca ministru al apărării naționale, știu ce înseamnă munca în echipă și cât de important este ca fiecare să știe în permanență ce are de făcut. Apreciez în mod deosebit prestația fiecăruia dintre dumneavoastră, cei 205 marinari care alcătuieți echipajul, dar și a celor doi ofițeri din forțele navale care au făcut parte din Statul Major al Grupării Navale NATO din Marea Mediterană. Ați adăugat în galeria realizărilor personale încă o misiune de luptă îndeplinită exemplar și ați îmbogățit experiența și valoarea Forțelor Navale Române al căror prestigiu internațional crește prin dumneavoastră cu fiecare misiune executată la cele mai înalte standarde, sub comanda

Alianței Nord-Atlantice. [...] Împreună cu militarii români care fac cinste drapelului tricolor în teatrele de operații din Afganistan și Balcanii de Vest și împreună cu camarazii noștri care se pregătesc cu determinare zi de zi, acasă, ați respectat jurământul militar și ați arătat o imagine corectă a României peste hotare: o imagine a onoarei, a curajului și a respectării angajamentului asumat. Pentru acest lucru vă mulțumesc în numele marii familii a Armatei Române și sunt sigur că fiecare român vă apreciază pe măsura eforturilor și sacrificiilor pe care le-ați făcut în slujba drapelului național”, a subliniat în discursul său ministrul apărării naționale.

La finalul ceremoniei, ministrul Gabriel Oprea a urcat la bordul fregatei și i-a felicitat personal pe toți membrii echipajului. De asemenea, ministrul apărării naționale a discutat cu familiile marinarilor, mulțumindu-le pentru sprijinul moral acordat pe timpul desfășurării misiunii.

Participarea fregatei *Regele Ferdinand* la operația „Unified Protector” a reprezentat o bună oportunitate pentru Forțele Navale ale României de a contribui la securizarea mediului maritim în Marea Mediterană și, de asemenea, de menținere a prezenței, alături de partenerii NATO, în zonele de operații de interes. După cum a menționat și comandorul Mihai Panait, comandantul fregatei *Regele Ferdinand*, în cei șapte ani de la intrarea navei în serviciul Forțelor Navale Române, aceasta este cea de-a cincea operație importantă sub mandat NATO, astfel că echipajul a avut cinstea și onoarea de a fi un excelent ambasador al Armatei României și al Forțelor Navale Române.

La finalul participării la operația „Unified Protector”, Forțele Navale Române, prin fregata *Regele Ferdinand* au putut raporta, Misiune îndeplinită! ■

REPERE ISTORICE ALE MARINEI COMERCIALE ROMÂNE

Dr. Andreea ATANASIU-CROITORU
Foto: Muzeul Marinei Române

Activitatea maritimă și fluvială în spațiul românesc s-a practicat de-a lungul secolelor, chiar dacă drumurile maritime și fluviale din spațiul nostru au fost controlate de greci, romani, bizantini italieni și, de la sfârșitul secolului al XV-lea până la 1878, de către otomani. În această lungă perioadă istorică, românii au avut în navigația comercială locul și prezența lor, așa cum dovedesc pânzarele din vremea lui Ștefan cel Mare, bolozanele și șăicile care au constituit, în anul 1793, prima flotă comercială românească aparținând statului sau caicele brâncovenești.

Vor fi necesare cel puțin trei mari momente de răscruce în istoria României – Unirea Principatelor sub Alexandru Ioan Cuza, urcarea pe tron a domnitorului Carol I, în 1866, obținerea Independenței, în 1877-1878 – pentru ca intențiile înaintașilor să se contureze în ceea ce va deveni o instituție de bogăție și mândrie națională, Marina Comercială Română.

Redobândirea Dobrogei, în urma războiului din 1877-1878, și prezența României pe un litoral maritim de peste 220 km au deschis noi perspective activității românești pe mare. În anul 1878, marina comercială a României se compunea dintr-un vas mare și din aproximativ 90 de nave mici, cu vele, cele mai multe dintre ele fiind vase de servitudine în porturi. În condițiile unui

export activ de cereale, lemn, petrol, majoritatea navelor ce navigau pe apele românești se aflau sub pavilioane străine.

În această situație, oameni politici cu vederi înaintate au militat pentru o navigație autohtonă, o marină comercială proprie, pentru înființarea unei societăți naționale de navigație, combătând vehement ideea de a concesiona companiilor străine transporturile românești de pe Dunăre și Marea Neagră.

Cel care a avut un rol deosebit în înființarea Serviciului Maritim Român (S.M.R.) a fost directorul Regiei Monopolurilor Statului (R.M.S.), Grigore N. Manu. După ce, în anul 1890, a pus bazele Navigației Fluviale Române (N.F.R.), Grigore Manu, a cărui deviză era „reînvierea vechii noastre flote”, s-a străduit să înfăptuiască și al doilea mare pas: Serviciul Maritim Român.

Toate aceste intervenții nu au rămas fără rezultat. În urma Referatului nr. 8.656 din 19 mai 1895 și în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Miniștri din 25 aprilie același an, Grigore Manu a obținut însărcinarea de a organiza un „serviciu de navigațiune maritimă” dependent de Ministerul Lucrărilor Publice și în subordinea directă a Direcției Generale a Căilor Ferate, care se va numi Serviciul Maritim Român (S.M.R.). S-a renunțat la închirierile de vapoare, care costau prea scump și s-a cumpărat, la 18 mai 1895, vaporul

Medeea de la Societatea Austriacă de Navigație pe Dunăre-DDSG, iar la 21 mai, vaporul Meteor de la Casa „John Carlisle” din Londra.

Prima călătorie în serviciul navigației maritime comerciale române a făcut-o vaporul „Medeea”, care a plecat de la Brăila la 14 august orele 6 seara cu destinația Constantinopol, având la bord 25 de pasageri și 600 tone mărfuri generale. La 26 august „Meteor” a făcut a doua călătorie, iar la 14 septembrie, în prezența Regelui Carol I, s-a inaugurat oficial prima linie regulată de călători deservită de nave aparținând unei instituții de stat românești, linia Constanța-Constantinopol. Evenimentul s-a produs odată cu inaugurarea podului „Regele Carol I” de la Cernavodă.

Deși începutul a fost promițător, foarte curând a devenit limpede faptul că numai două vapoare nu puteau asigura, în bune condiții, această linie. Astfel, în anii ce vor urma, sub conducerea eficientă a unor directori precum comandorii Ioan Coandă și Pavel Popovăț, au intrat în dotarea Serviciului Maritim Român acele „lebede albe” ale Mării Negre, superbe pasagere Regele Carol, Principesa Maria, România, Împăratul Traian, Dacia și se va înființa, în 1897, Serviciul de mărfuri al S.M.R., care a funcționat, la început, cu un parc de cinci cargouri: Dobrogea, București, Iași, construite la Glasgow în același an, Turnu-Severin și Constanța, construite la Kiel, în 1898. Numărul acestora va

crește în anul 1913 cu două cargouri de același tip, botezate Carpați și Bucegi, construite în Anglia, la care se va adăuga, în anul următor, nava mixtă Durostor, construită în Danemarca; la acestea se adăugau navele de servitudine, remorchererele Sulina și Ovidiu, și șalupa Viitorul.

În septembrie 1897, cargoul București a inaugurat prima linie maritimă de mărfuri a S.M.R., Dunăre – Rotterdam, demonstrând materializarea unei politici în domeniul transportului naval ce adevărea cuvintele Regelui Carol I: „De la luarea în stăpânire a Dobrogei, prin care s-a deschis României coastele mării, trecut-au douăzeci de ani, în cursul cărora neîncetat, Eu și Poporul Meu ne-am gândit și am muncit să nu lăsăm fără rod mijloacele puternice de propășire pe care le-am redobândit Țării în resbelul Independenței prin vitejia Oștirii Noastre”.

Navele maritime comerciale intrate în dotare până la intrarea noastră în Primul Război Mondial au oferit mari avantaje exportatorilor români, au deschis țării noi perspective în relațiile comerciale cu alte state, înscriind România, încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea și primii ani ai secolului al XX-lea, ca o prezență activă în transporturile maritime europene.

Dezlănțuirea primei conflagrații mondiale, a întrerupt, pentru un timp, dezvoltarea Marinei Comerciale Române. La operațiunile militare impuse de desfășurarea războiului, a luat parte activă și Marina. Evoluția evenimentelor evidențiază faptul că acțiunile Marinei Civile nu pot fi tratate separat de misiunile Marinei Militare și aceasta pentru

că, atunci când necesitățile războiului au cerut-o, MARINA ROMÂNĂ a acționat ca un tot unitar.

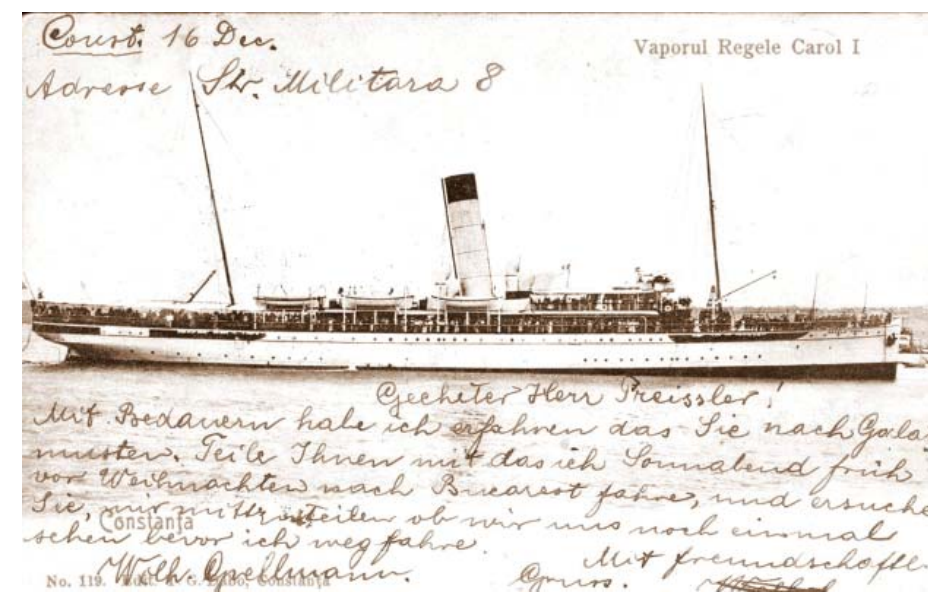
Indiferent de tipul de misiune executat, de aprovizionare, transport sau ciocniri efective cu navele inamice, echipajele și navele comerciale românești au fost parte din strategia navală a țării. Contribuția marinei civile la război s-a înscris ca un capitol deosebit în istoria Marinei naționale, un argument puternic privind locul și rolul Flotei Maritime Comerciale într-o eventuală conflagrație.

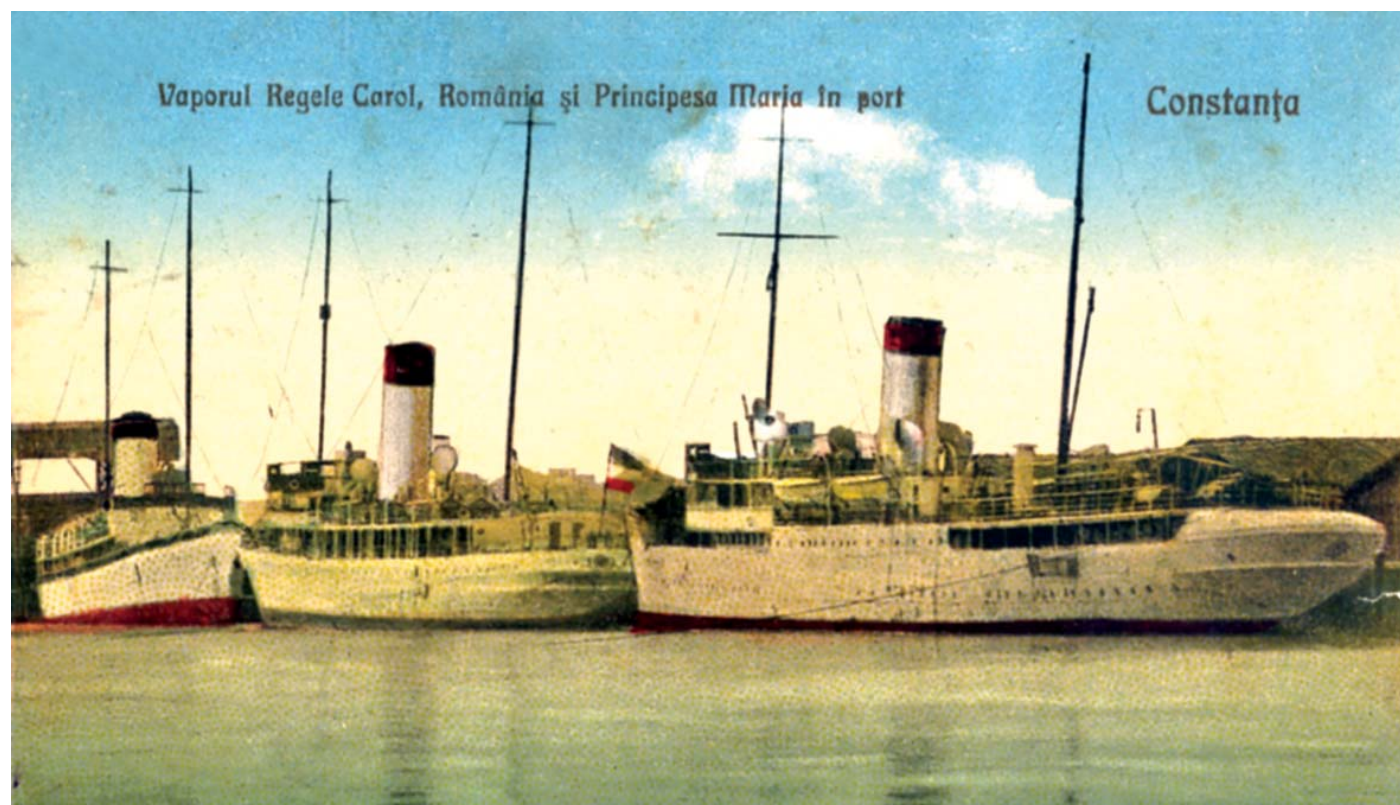
Crearea României Mari a dus la creșterea potențialului economic al țării, inclusiv la evidențierea importanței rolului transporturilor pe apă. În încercarea de a răspunde mai bine noilor cerințe, organizarea administrativă a instituțiilor de navigație a cunoscut dese modificări.

Perioada interbelică a fost o epocă în care Flota Maritimă Comercială a traversat greutăți dar și împliniri. Împlinirile au constat, în primul rând, în dotarea cu nave noi, moderne, creșterea numărului liniilor maritime și a porturilor în care acostau și operau navele românești.

După război, numărul navelor noastre comerciale nu mai corespundea, nici pe departe, necesităților țării întregite, aproape dublată ca suprafață. În aceste condiții se impunea, în primul rând, constituirea unui parc de nave moderne de pasageri și mărirea parcului de cargouri.

Urmărind aplicarea acestei politici, în anul 1932 a fost achiziționat vaporul mixt Ardealul, urmat, în anul 1933, de încă trei vapoare de același tip: Alba Iulia, Peleş și Suceava. La 15 august 1933 a avut loc botezul celor patru nave mixte. În aceeași zi s-a inaugurat Gara Maritimă și s-a pus piatra fundamentală

la construcția noului dig din portul Constanța. Ca urmare a aplicării noului program de dezvoltare, în luna septembrie a anului 1938, au intrat în serviciu motonavele *Transilvania* și *Basarabia*, moderne, elegante, de mare viteză la acea dată (viteza maximă 25 Nd).

Cele șase linii maritime deservite de S.M.R. la sfârșitul anilor '40 și perspectivele de extindere a acestora au determinat comandarea, în anul 1939, în Italia, la Palermo, a încă patru motonave mixte de 5.500 TDW, tonaj considerat mare pentru flota maritimă românească în acel moment. Navele au primit numele unor porturi dobrogene: *Sulina*, *Cavarna*, *Mangalia* și *Balcic*. În anul 1940, după sosirea în țară a motonavei „Sulina”, prima din cele patru, a luat ființă prima linie maritimă regulată Constanța-New-York. În mai 1940, *Sulina* și *Mangalia* se aflau, deja, în drum spre America.

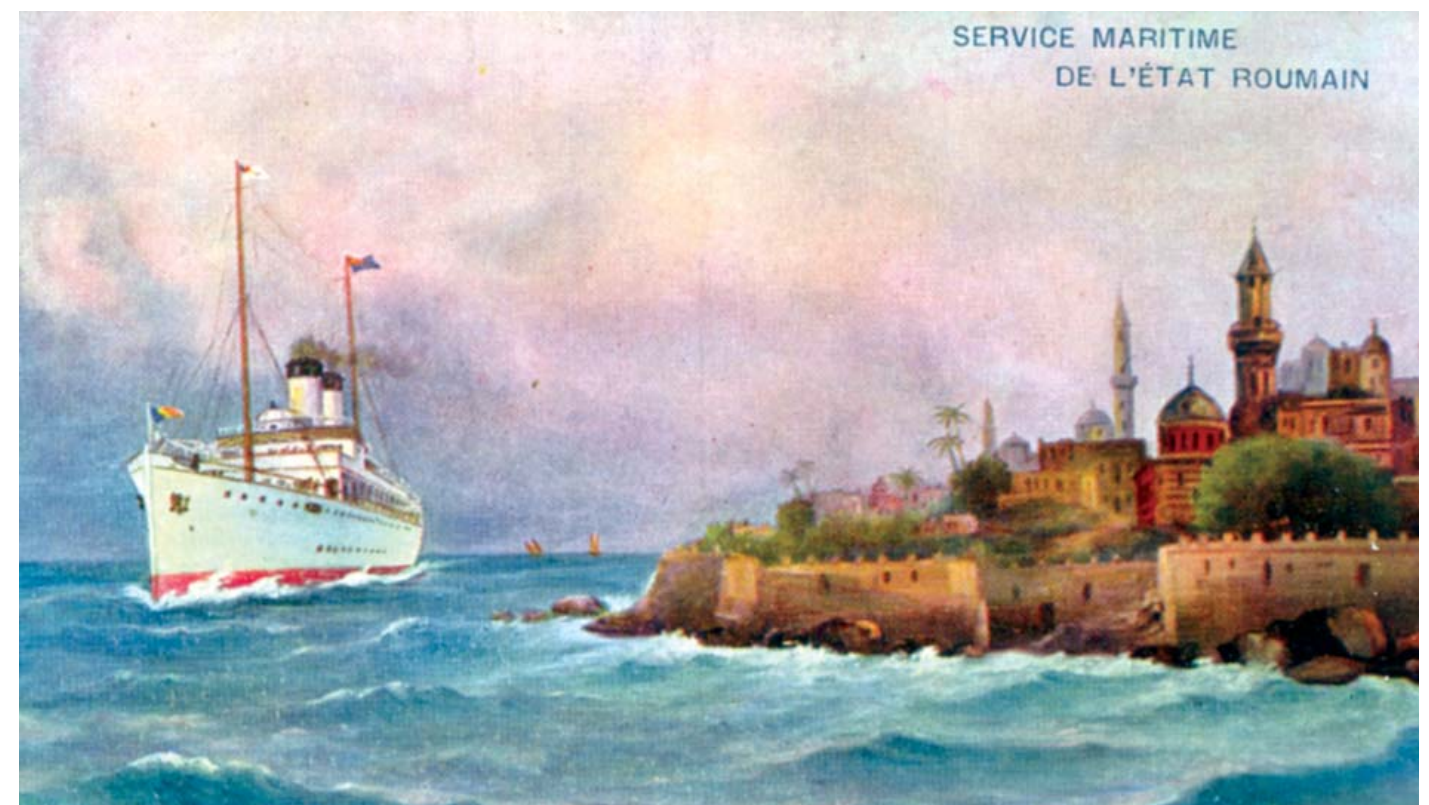
Toată această promițătoare dezvoltare a fost întreruptă de intrarea României în cel de-Al Doilea Război Mondial. Marea conflagrație a secolului XX a avut consecințe nefaste pentru economia națională, în transporturile de toate genurile, și dezastruoase pentru flota noastră maritimă comercială.

În pofida preocupărilor existente în perioada interbelică pentru creșterea capacității de apărare a țării și, implicit, a forțelor navale maritime, în momentul intrării României în război, la 22 iunie 1941, superioritatea U.R.S.S. în forțe navale și aeriene era covârșitoare.

În această situație, flotele maritime și fluviale românești, inferioare numeric și prezentând deficiențe din punct de vedere calitativ, majoritatea navelor fiind vechi și uzate, au fost obligate, cu mijloacele modeste de care dispuneau, să îndeplinească misiuni importante și deosebit de grele. Între acestea, referindu-ne numai la cele în care au fost

implicate navele comerciale maritime, la bordul cărora au fost ambarcate echipe mixte alcătuite din marinari militari și marinari civili, mobilizați pe loc, se numără operațiuni de minare, transporturi de trupe și material de război în bazinul de Vest al Mării Negre și de-a lungul litoralului, contribuția adusă la Operațiunea 60.000, de evacuare a Peninsulei Crimeea (aprilie-mai 1944), patrulări în afara zonelor minate de la Constanța la Sulina și asigurarea comunicațiilor maritime din Marea Neagră. Merită subliniat faptul că, până la căderea Sevastopolului, la 2 iulie 1942, toate misiunile de luptă din Marea Neagră au fost executate exclusiv cu mijloacele Marinei Române, implicit al vechilor vapoare comerciale, chemate, încă o dată și, din nefericire, pentru ultima oară, să servească țara.

La sfârșitul războiului, majoritatea navelor care purtaseră pe mări și oceane însemnele Serviciului Maritim

Român, nave care împliniseră nevoia vitală a țării de comunicare cu lumea pe calea apelor, zăceau pierdute în adâncurile Mării Negre, împreună cu rămășițele pământești ale celor care au dat cea mai mare jertfă de sânge în operațiunile militare din Marea Neagră, marinarii Flotei Maritime Comerciale.

Scufundarea, rechiziționarea și capturarea navelor noastre comerciale în perioada operațiunilor militare și chiar după încetarea lor, au făcut ca, la sfârșitul războiului, Flota Maritimă aparținând statului să numere numai două nave – *Transilvania* și *Ardealul* – din cele 16 unități care alcătuiau parcul naval al S.M.R. la începutul conflagrației.

Refacerea și dezvoltarea Flotei Maritime Comerciale Române, cu suprastructurile necesare, au fost un proces de lungă durată și deosebit de

difficil în condițiile existenței societăților mixte sovieto-române – în acest caz SOVROMTRANSPORT – prin care partea sovietică a putut controla și impune politica proprie în cele mai importante sectoare ale economiei naționale.

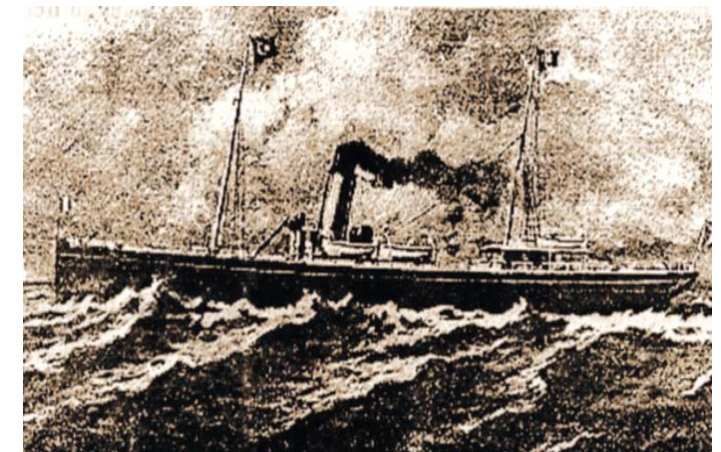
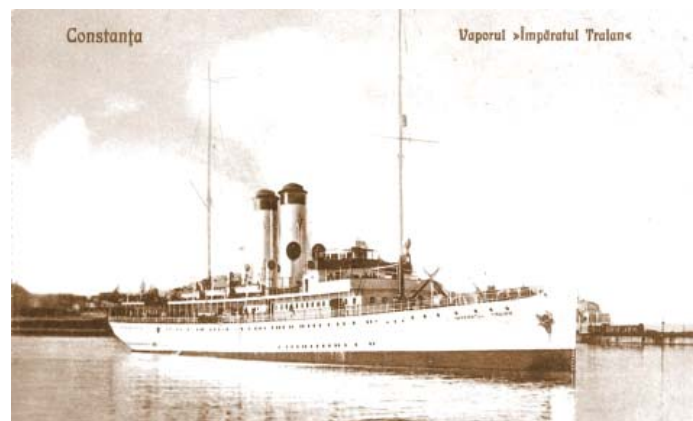
În anul 1954, când guvernul sovietic a transmis guvernului României cota sa de participare la SOVROM-uri, navele Marinei Comerciale au trecut în proprietatea Întreprinderii de Navigație Maritimă și Fluvială NAVROM care a demarat în dificila misiune de a reconstitui și dezvolta Marina Comercială Română.

Începând cu anul 1960, s-au alocat sume importante în domeniul construcțiilor de nave și pentru achiziționarea de nave din șantiere străine, astfel încât, în anul 1989, Flota Maritimă românească număra 297 de nave, iar cea fluvială peste 650 de unități. În pofida acestei

creșteri numerice, numeroși factori de ordin tehnic, economic și strategic au influențat negativ activitatea flotei, pe fundalul greutăților cu care s-a confruntat întreaga economie.

După 1990, procesul de reorganizare a flotei comerciale a demarat având ca bază juridică Hotărârea Guvernului României nr. 494 din 9 mai 1990, care a prevăzut divizarea Întreprinderii de Exploatare a Flotei Maritime NAVROM în trei companii de navigație independente: NAVROM, ROMLINE și PETROMIN.

Până la începutul anilor '90, în România, principalul constructor de nave și armator a fost statul, prin instituțiile sale specializate. De peste 20 de ani, aceste atribuții au fost preluate de inițiativa privată acesta fiind, totodată, momentul de început al unei alte istorii.

ZIUA MARINEI ROMÂNE 2011

SEMNIFICAȚII

Evoluția Forțelor Navale Române, începând cu primul său nucleu constituit din Corpul Flotei, în anul 1860, și până la actuala organizare - Statul Major al Forțelor Navale, a fost marcată de afirmarea constantă a valorilor specifice Marinei Militare. Ca parte a organismului militar românesc și parte integrantă a sistemului statal, Marina Militară Română a atins o înțreită performanță: cea a elaborării oportune a ipotezelor; cea a gândirii în perspectivă și cea a voinței pentru realizarea deciziilor. S-a putut confirma astfel, cu prisosință, rolul Marinei în istoria românilor, cu contribuțiile sale de excepție în cele mai vitrege împrejurări. Astfel, valorile istorice ale Forțelor Navale Române se recunosc în hotărârea abordării misiunilor prilejuate de marile evenimente istorice la care România a fost parte, în personalitățile care au slujit Marina cu cel mai înalt profesionalism, și în nenumărații eroi și martiri ai acestei arme.

Tradițiile și valorile istorice ale Marinei Militare Române, cu deschiderea atât de necesară către marele public și susținători, sunt celebrate și evidențiate, în fiecare an, odată cu sărbătorirea **Zilei Marinei Române**.

Oficializată ca onomastică a marinarilor români la 15 august 1902, de Sfânta Maria Mare, Ziua Marinei Române și-a certificat caracterul de autentic *festival al mării și spiritualității marinărești*. Concepută, încă de la început, ca serbare națională, sărbătoarea marinarilor a atras atenția prin programul său deosebit de atractiv și deopotrivă pitoresc. Ziua Marinei a oferit, întotdeauna, un adevărat regal scenic, alcătuit atât din momente sobre, precum ceremonialul militar al întâmpinării oficialităților, arborarea pavilionului și a marelui pavoaz, în acordurile

Comandor conf. univ. dr.
Olimpiu Manuel GLODARENCO
Directorul Muzeului Marinei Române

Imnului Național și pe fundalul salvelor de salut, serviciul religios, parada navală și aviatică, defilarea Gărzii de onoare ș.a., cât și din momente pitorești, specifice vieții și tradițiilor noastre marinărești. Competițiile, jocurile și surprizele marinarilor, regizate și puse în scenă, pe apă și pe uscat, spre încântarea spectatorilor, au fost nelipsite din programele alcătuite, din timp, de organizatori, pentru a da farmec și culoare unei sărbători care este, deopotrivă, a Marinei, a orașelor-porturi și a țării.

Momentul care marchează începutul acestei frumoase tradiții este marcat prin Adresa cu nr. 6082 din 6 august 1902, în care, Cristea Georgescu, primarul de atunci al Constanței, din dorința de a atrage turiști, s-a adresat primarilor comunelor urbane reședințe de județ din toată țara, atenționându-i asupra semnificației acestei sărbători: „*Cu ocazia serbării zilei de 15 august a.c.-Sfânta Maria-, patroana Marinei, vor avea loc în apele Constanței și pe uscat niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene,*

mare bal pe apă, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele”.

Deși în Marina Militară această zi s-a serbat cu siguranță și înainte de 1902, întrucât în documentele de arhivă se vorbește de un precedent - chiar dacă nu s-a descoperit un decret sau o dată de referință oficială pentru această sărbătoare - 1902 rămâne anul consacării Zilei Marinei ca sărbătoare a Marinei și a orașului Constanța.

De la un an la altul, serbările au sporit în amploare și semnificații, urmând un drum constant, diferențiat în intensitate doar de etapa istorică parcursă: monarhie, comunism, democrație.

În noul cadru politico-strategic european de la sfârșitul mileniului doi și începutul celui de-al treilea, România a promovat, constant, o diplomatie navală activă, axată în principal pe cooperarea și colaborarea cu flotele militare ale altor state, realizarea și dezvoltarea relațiilor bilaterale cu flotele din Marea Neagră și din bazinul mediteranean, precum și pe întărirea și diversificarea acțiunilor internaționale în domeniul militar. În temeiul valorilor sale istorice, Marina are de oferit o reală deschidere către lume, către orizonturile modernității și dezvoltării, către mentalități optimiste și bunăstare.

Pentru a da încărcătura cuvenită acestui regal marinăresc, Muzeul Marinei Române și Liga Navală Română organizează anual, între 15 iulie și 15 august, sub genericul *Luna spiritualității marinărești*, o amplă suită de manifestări culturale, științifice și competiții nautice, dotate cu premii, dedicate îndeosebi tinerilor și turiștilor de pe litoralul românesc.

Transmit tuturor, urarea marinărească BUN CART ÎNAINTE !

ZIUA MARINEI ROMÂNE, APOGEUL SĂRBĂTORILOR MARINĂREȘTI

Comandor dr. **Marian MOȘNEAGU**
Serviciul Istoric al Armatei

Nu cred să existe român care să nu iubească apele – de munte, de șes sau hotârnice dealurile subcarpatice, lacurile din căușul munților, bălțile și tăurile năpădite de stuf și papură; apoi, pâraiele învolburate de viituri ori râurile hrăpărețe cu vâltori bolborosind sub revărsarea păienjenishului de afluenți dornici de preamărire a Dunării și împărăția Deltei, ca-ntr-un final să debușeze în Marea cea Mare, ademenitoare de catarge și dominată de tentația atâtor aventuri. Și când vara își adjudecă supremația asupra cerului și pământului, singur universul unduitor de valuri răvășite de vânturi ne apără de vipie, opunând caniculei adierea brizei și mângâierea catifelată a talazurilor înspumate.

Și-atunci, la 15 august, lumea creștină prăznuind Adormirea Maicii Domnului, le oferă marinarilor ocazia să-și preamărească protectoarea și ocrotitoarea Sfântă Marie. Și-această zi, atribuită oficial în calendarul marilor serbări nautice ca sărbătoare națională, devine pentru noi toți, marinari prin profesie, prin vocație sau prin predestinare atașați unei zodii de apă sau nemarinari copleșiți de admirație pentru curajoșii hărăziți apelor, adunați în porturile Mării Negre, de la Mangalia la Sulina, ale Dunării din Cazane și până la Tulcea și încă și la Bicz, de unde slobozeau odinioară voinicii codrilor

plutele pădurilor moldave, **marea sărbătoare a nației**.

Sărbătorile Continentalului Albastru

Interesul constant al locuitorilor planetei pentru ceea ce denumim generic *piramida vieții* este reflectat și de sărbătorile anuale aferente mediului acvatic. Astfel, data de 2 februarie a fost desemnată de Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională semnată în 1971 la Ramsar, în Iran, document ratificat de România prin Legea 5/1991. În fiecare an, pe 22 martie se celebrează Ziua Mondială a Apei, componenta cea mai dinamică a mediului natural și cea mai importantă resursă naturală. De altfel, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a desemnat perioada 2005-2015 drept Deceniul internațional „Apă pentru viață”. În cadrul Summit-ului de Mediu de la Rio de Janeiro din 1992, data de 8 iunie a fost declarată Ziua Mondială a Oceanelor. La propunerea țărilor dunărene și sub auspiciile Comisiei Internaționale pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR), cu sediul la Viena, ziua de 29 iunie, dată care marchează semnarea Convenției privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea, a devenit din 1994 Ziua Dunării. În acest spirit, pe 8 decembrie 2010, Comisia Europeană a aprobat și publicat Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Pe 25 septembrie se serbează

Ziua Internațională a Mediului Marin, eveniment care readuce în prim-plan necesitatea reducerii poluării și protejării vieții subacvatice la nivel mondial. În sfârșit, la 31 octombrie 1996, miniștrii mediului din cele șase țări riverane au semnat Planul Strategic de Acțiune pentru Reabilitarea și Protecția Mării Negre, dată intrată deja în conștiința comunităților maritime riverane drept Ziua Internațională a Mării Negre.

Ziua Mondială a Marinei

Pentru a asista persoanele care trăiesc și lucrează pe mare, Sfântul Scaun a înființat în 1922 Apostolatul Mării. Astăzi instituția este subordonată Consiliului Pontifical pentru Pastorală Migranților și Itineranților. Scopul acestui apostolat, care are membri în peste 100 de țări, este de „a răspunde de bunăstarea spirituală, socială și materială a marinarilor de pe vasele comerciale și de pescuit. Această asistență este extinsă și la familiile lor, fără deosebire de cultură, naționalitate sau religie”, explică Vaticanul. În Scrisoarea apostolică „Stella Maris” din 31 ianuarie 1997, Papa Ioan Paul al II-lea a stabilit liniile călăuzitoare și normele care guvernează acest apostolat.

Ziua Mondială a Marinei este promovată de Organizația Maritimă Internațională (IMO), cu scopul de a promova securitatea pe mare și de a preveni contaminarea cauzată de nave. „Gândurile mele se îndreaptă către cei care lucrează pe mare, și mă rog ca ei să poată trăi

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Cosmin Ocheșel

Foto: Olivia Bucioacă

în demnitate și securitate”, a spus Sfântul Părinte joi, 30 septembrie 2004, după rugăciunea Angelus, la celebrarea Zilei Mondiale a Marinei, care a avut ca temă „IMO: Atenția asupra securității maritime”. În mesajul adresat cu acest prilej, Efthimios E. Mitropoulos, secretarul general al IMO, a vorbit despre problema securității pe mare sub amenințarea terorismului, încheind cu urarea: „Fie ca niciodată să nu trebuiască să suferim experiența amară și dureroasă a unui atac terorist împotriva navigației maritime”.

Ziua Maritimă Europeană

În anul 2008, Uniunea Europeană a decis să omagieze realizările și potențialul resurselor oferite cu generozitate de oceane și mările Europei, declarând data de 20 mai drept „Ziua maritimă europeană”. Ceremonia oficială de inaugurare s-a desfășurat la Strasbourg, unde Jose Manuel Barroso, președintele Comisiei, Janez Jansa, președintele Consiliului European și Hans-Gert Pottering, președintele Parlamentului European au semnat o declarație tripartită comună. Ziua maritimă europeană oferă ocazia de a evidenția rolul crucial pe care îl au oceanele și mările în viața cotidiană a tuturor cetățenilor Uniunii Europene, nu doar în cea a comunităților costiere, precum și în creșterea durabilă a Europei și în ocuparea forței de muncă, în general. Speranța inițiatorilor este că această zi dedicată mării va încuraja gestionarea mai bună a zonelor costiere, a mărilor și a oceanelor de către toți cetățenii și părțile interesate. „Marea, sectoarele maritime și resursele marine sunt esențiale pentru prosperitatea și bunăstarea Europei. Prin instituirea unei Zile maritime europene, dorim, în calitate de europeni, să sărbătorim această realitate și să facem mai cunoscute posibilitățile oferite de sectorul maritim și noua noastră politică maritimă integrată”, declara Jose Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene. „Rezervarea unei zile speciale în fiecare an pentru a marca importanța oceanelor și a mărilor reprezintă o modalitate de promovare a bunăstării tuturor europenilor în această epocă a globalizării”, a declarat Joe Borg, comisarul pentru afaceri maritime și pescuit.

Prima zi maritimă europeană din 20 mai 2008 a fost marcată de votarea de către Parlamentul European a unui raport privind politica maritimă integrată a Uniunii Europene, raport care evidențiază, printre altele, dimensiunea maritimă excepțională pe care o conferă Uniunii Europene întinderea liniei sale de coastă, insulele și regiunile ultraperiferice. Acest raport subliniază, de asemenea, posibilitățile unice pe care le oferă sectorul maritim în ceea ce

Foto: Cosmin Ocheșel

privește inovarea, cercetarea, mediul și biodiversitatea și insistă ca acestea să fie luate în considerare în totalitate în cadrul noii politici maritime integrate. În plus, raportul pune accentul pe rolul esențial pe care îl are implicarea partenerilor regionali și locali în asigurarea succesului politicii maritime și pledează pentru o cooperare mai strânsă între regiunile costiere din Europa.

Ziua Navigatorului

Ca o recunoaștere a contribuției unice pe care marinarii din întreaga lume o au la derularea comerțului internațional pe mare, la economia mondială și societatea civilă în ansamblu, în anul 2010 statele membre ale Organizației Maritime Internaționale au decis ca ziua de 25 iunie să fie declarată Ziua Navigatorului. În 2011, evenimentul a fost marcat pe plan internațional printr-o campanie online, prin intermediul căreia Federația Internațională a Transportatorilor (ITF) a propagat mesajul „Thank you seafarers!” (Vă mulțumim, navigatori!), în semn de recunoștință pentru activitatea și performanțele celor peste 1,5 milioane de navigatori și aportul consistent al acestora la prosperitatea generală.

Ziua Internațională a Mării Negre

Data de 31 octombrie a fost desemnată „Ziua Internațională a Mării Negre” în anul 1996, când cele șase țări riverane - Bulgaria, Georgia, România, Federația Rusă, Turcia și Ucraina - au semnat Planul Strategic de Acțiune pentru Reabilitarea și Protecția Mării Negre împotriva Poluării. Astfel, în fiecare an, pe 31 octombrie este serbată cea mai izolată mare a lumii. Marea Neagră este aproape în totalitate separată de restul oceanelor lumii, atinge adâncimi de până la 2212 metri, având un bazin hidrografic de 420.000 km², suprafață ce corespun-

de unei treimi din zona continentală a Europei. În ultimele decade ale secolului XX, Marea Neagră a suferit deteriorări puternice ale condițiilor de mediu, cauzate, în cea mai mare parte, de eroziunea costieră, eutrofizare, insuficienta tratare a apelor uzate, introducerea de specii exotice, pierderea de habitate și un management neadecvat. De asemenea, au avut loc accidente ale unor tancuri petroliere care au dus la poluarea cu petrol și la consecințele dramatice ale acestora. Ca urmare, diversitatea biologică a scăzut dramatic. Conform datelor raportului de supraveghere Global Environmental Facility (GEF) din 1992, cea mai serios degradată mare a planetei este Marea Neagră.

Acțiuni internaționale concertate, cum este Programul de Mediu pentru Marea Neagră, finanțat de GEF, a permis realizarea cadrului de stabilire a strategiilor regionale, naționale și locale, precum și a strategiilor de coordonare. Adoptarea, la 31 octombrie 1996, a Planului Strategic de Acțiune pentru Marea Neagră, în cadrul Conferinței Interministeriale, a fost încununarea activității de trei ani a Programului de Mediu pentru Marea Neagră. Acest Plan Strategic recunoaște importanța participării tuturor sectoarelor societății la implementarea și aplicarea principiilor planului, precum și obținerea dezvoltării durabile în regiune.

Ziua Apelor

Înființarea Ligii Navale Române (LNR) la 7 aprilie 1927 a constituit începutul unei ample campanii de atragere a atenției poporului român asupra importanței valorificării depline a rețelei hidrografice naționale. În Darea de seamă asupra activității desfășurate de Liga Navală Română în anul 1932, document redactat de comandorul Eugeniu Botez, printre obiectivele

Foto: Bogdan Dinu

Foto: Olivia Bucioacă

prioritare ale Ligii figurau la loc de cinste înființarea unui Muzeu Maritim și a unui Acvariu la Constanța, construirea unei noi nave-școală, fuzionarea Yacht-Clubului Regal Român cu Liga Navală, amenajarea lacurilor din jurul Capitalei în scopuri nautice etc. Ca urmare a acestor propuneri, în Adunarea Generală din 24 ianuarie 1933, Comitetul de conducere al L.N.R. a hotărât reorganizarea întregii sale activități, printre secțiile sale numărându-se Navigația de plăcere, Program de studii asupra mării și Școala apei. La Constanța s-a reușit chiar să se creeze această Școală a Apei. Astfel, un număr însemnat de învățători dobrogeni s-au întrunit pentru o serie de prelegeri care să-i pună la punct cu problemele referitoare la cunoașterea mării, a Dunării, porturilor, Pescăriei etc. Această pregătire inițiată de Liga Navală în sfera învățământului public viza cursurile complementare, adică școala medie.

Foto: Ștefan Ciocan

Membrii L.N.R. s-au situat ei înșiși în fruntea acestei campanii de redeșteptare a dragostei față de ape și sporturile nautice. Astfel, amiralul Ioan Bălănescu a conferențiat despre mare, scriitorul marinar Jean Bart despre Dunăre, profesorul geograf Ion Conea despre morfologia Deltei Dunării, profesorul biolog Ion Popovici despre fauna Mării Negre, implicând și experiența Institutului Hidrobiologic de la Mamaia. Lor li s-au alăturat Emanoil Bucuța, Apostol D. Culea, comandorul Alexandru Stoianovici, locotenentul Eduard Ghezzo, medicul Rădulescu și alții.

De comun acord cu Prefectura și Primăria municipiului Constanța, s-a hotărât ca fostul restaurant din fața Cazinoului să fie transformat în Acvariu, sub îndrumarea dr. Grigore Antipa, în calitate de „patriarh al apelor noastre”.

Ziua Apelor s-a bucurat de o largă susținere din partea autorităților militare și civile și de un impact favorabil în rândul comunităților acvatice rurale și orașenești. Astfel, printr-o Decizie semnată la 24 aprilie 1933 de ministrul Dimitrie Gusti, Ministerul Instrucției, Cultelor și Artelor, s-a instituit *Ziua Apelor* „...în una din Duminicile din a doua jumătate a lunii Iunie, pentru toate școlile din vecinătatea apelor, și cu concursul Asociație culturale și sportive aderente la această inițiativă”. La 25 iunie 1933 Ziua Apelor a fost serbată pentru prima oară în țara noastră la Snagov, de către Primăria municipiului București în colaborare cu Federația de Natație,

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Mihai Egorov

Foto: Bogdan Dinu

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Ștefan Ciocan

Yacht Club Snagov, Comandamentul Cercetașilor și Liga Navală Română, precum și la Balcic, Brăila, Cernavodă, Constanța, Galați, Giurgiu și Turtucaia.

Ziua Marinei Române

În țara noastră, Maica Domnului a fost adoptată ca ocrotitoare a Marinei Române încă de la începutul secolului al XIX-lea, odată cu alegerea sa ca patron

al navigatorilor români. Ulterior, această opțiune a fost întărită prin diferite acțiuni și acte de adâncă trăire spirituală și duhovnicească.

Prin adresa cu nr. 6082 din 6 august 1902, Cristea Georgescu, primarul Constanței, din dorința de a atrage cât mai mulți turiști pe litoral, se adresa primarilor comunelor urbane reședințe de județ din toată țara, atenționându-i

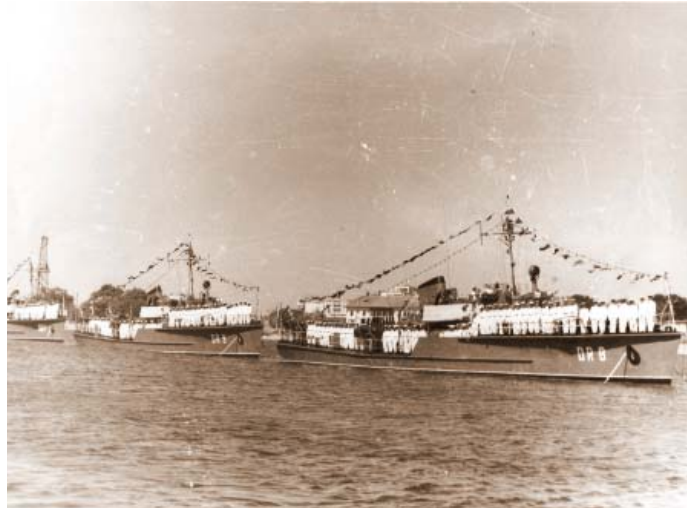
asupra semnificației acestei sărbători: „Cu ocazia serbării zilei de 15 august a.c. - Sfânta Maria -, patroana Marinei, vor avea loc în apele Constanței și pe uscat niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene, mare bal pe apă, bărci alegorice, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele”.

Astfel, la **15 august 1902**, Ziua Marinei a fost marcată la bordul crucișătorului *Elisabeta* printr-un Te-Deum la care a luat parte și ministrul de Război Dimitrie A. Sturdza, urmat, în după-amiaza și seara aceleiași zile, de un banchet și serbarea marinărească propriu-zisă, dată în folosul Palatului Invalizilor. Un an mai târziu, la regate au participat și bărcile vasului de război rus *Psezuape*, aflat în vizită în portul Constanța.

Ziua Marinei s-a serbat an de an în porturile maritime și fluviale și pe unele ape interioare cu concursul autorităților locale, al Marinei Militare și Civile, sub patronajul Casei Regale a României, Societății Marinarilor „Regina Elisabeta” a Marinarilor Civili din Constanța și Ligii Navale Române.

Prima oficializare a Zilei Marinei a fost realizată în urmă cu opt decenii, prin Decretul nr. 1343 din 17 aprilie 1931, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 108 din 12 mai 1931, p. 4411, prin care Carol al II-lea decreta faptul că Marina își va serba ziua-patron la Sfânta Maria – Adormirea Maicii Domnului (15 august).

În anul **1933**, între concursurile specifice Zilei Marinei au figurat cursa de bărci cu 8 rame, ștafetă de înot, curse de baleniere, curse de care romane, alergări cu bărci fără rame, curse de lotci, cursa înotătorilor fond, hidrogli-soare, tragerea cu parâma între două bărci, cai marini, sărituri de pe platformă, curse de bărci cu ofițeri. După ora 18.00, au urmat alte surprize: jocuri pe gaba-ră, școndu cu purcei, goana după rațe, torpile submarine, lupta cu prăjina și explozia unei mine.

Așezată la loc de cinste între datinile neamului, Ziua Marinei a continuat să fascineze opinia publică și oaspeții de onoare ai marinarilor români. Printre aceștia s-a numărat, la **15 august 1935**, și un grup de membri ai Ligii Navale Poloneze care au oferit Majestății Sale Regelui Carol al II-lea și primarului Constanței, Horia P. Grigorescu, medalia de bronz a Ligii, o hartă a canalului proiectat să unească Marea Baltică cu Marea Neagră și o frumoasă cupă cu apă din Marea Neagră, simbol al înfrățirii celor două mări.

În anul următor, cu același fericit prilej, M.S. Regele Carol al II-lea a hotărât ca unica școală pentru toți marinarii români să se numească Școala Navală a Majestății Sale *Mircea* și a creat „Medalia Maritimă”, transformată în anul 1938 în „Virtutea Maritimă”. De asemenea, la **15 august 1936** în cadrul festiv al serbărilor nautice a fost botezat primul submarin românesc, *Delfinul*.

La **15 august 1937**, pentru prima dată în istoria Marinei Militare Române, Franța a trimis la Constanța contratorpilorul *Vauban*, pentru a o reprezenta la serbările Zilei Marinei. În acest an, Federația Română de Sporturi Nautice a organizat **prima caravană nautică** din România, sub numele „Caravana Marele Voievod Mihai”, la care au luat parte toate asociațiile sportive nautice civile și militare din țară. Caravana a plecat din Giurgiu în ziua de 5 iulie și a ajuns, după 12 etape, la Constanța, după ce a trecut prin Oltenița, Turtucaia, Silistra, Rasova, Brăila, Măcin, Galați și Tulcea.

În anul 1938, din cauza decesului Reginei Maria a României, la 18 iulie, Ziua Marinei a fost serbată la 8 septembrie - Sfânta Maria Mică. În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, Ziua Marinei s-a serbat într-un cadru sobru, de reculegere și preamărire a eroilor marinari. Manifestările organizate în perioada 1948-1953 au fost subminate

Din anul **1970**, la Constanța s-au organizat, timp de două săptămâni, „Serbările Mării”, care culminau cu Ziua Marinei. Concursul de grație și frumusețe „Miss Litoral” era una din atracțiile tineretului și nu numai. Programul s-a diversificat și au apărut probe noi, precum desantul infanteriștilor marini, turnirul bărcilor, ștafeta nautică, parada ambarcațiunilor alegorice, salturile din elicopter, schi nautic, platforme alegorice cu scene din pregătirea pe specialități a marinarilor, acrobații aeriene, platforme cu aparate și numere de gimnastică, înscrierea pe apă de către înotători a inițialelor partidului și ale țării (P.C.R., R.S.R.) sau cifre aniversare ale unor evenimente politice, carnavalul nautic al măștilor etc. Lor li s-au adăugat Botezul la Ecuator, Pescarul amator, Comoara piraților, demonstrații ale navelor de stins incendii ș.a.

Pentru a da o încărcătură cuvenită acestui regal marinăresc, Liga Navală

Foto: Ștefan Ciocan

Română organizează anual, în perioada 15 iulie - 15 august, sub genericul „Luna spiritualității marinărești”, o atractivă suită de manifestări cultural-științifice și competiții nautice, dotate cu premii, dedicate îndeosebi tinerilor și turiștilor litoralului românesc.

După Revoluția din decembrie 1989, Marina Română a reluat tradiția sărbătoririi zilei sale la 15 august. În anul 1990, s-a revenit la tradiția serbării Zilei Marinei Române la 15 august, sărbătoarea fiind cunoscută, din anul 1999, și ca *Ziua Marinei și a Lucrătorului Portuar*. Din anul 1990, organizatorii, atât la Constanța, cât și în celelalte orașe-porturi maritime și fluviale, au reintrodus în programele serbărilor elemente tradiționale cât și probe noi, în consens cu specificul local și preferințele publicului spectator al noului mileniu.

Foto: Ștefan Ciocan

Astfel, printre elementele de noutate se numără aterizarea parașutiștilor la punct fix, lansarea scafandrilor de luptă de pe vedete și din elicopter, recuperarea unui scafandru aflat în dificultate, executarea unui desant de către infanteriștii marini, respingerea atacului aerian asupra navelor de suprafață, lansări de torpile, demonstrații de lupte și karate și nu în ultimul rând, atractivul spectacol al fanfarei militare, cu *french cancan* și majorete.

Prin Legea nr. 202 din 21 octombrie 2008, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 728 din 28 octombrie 2008, Adormirea Maicii Domnului a fost desemnată sărbătoare națională, Ziua Marinei Române devenind astfel moment de înălțare spirituală și de preamărire a jertfei eroilor apelor, motiv de etalare a frumoaselor tradiții marinărești și prilej

de reafirmare a potențialului combativ și a capacităților operaționale ale Forțelor Navale Române.

An de an, Statul Major al Forțelor Navale, împreună cu Autoritatea Navală Română, Compania Națională Administrația Porturilor Maritime S.A. Constanța, companiile de navigație particulare, Liga Navală Română și alți parteneri de pe platforma portuară oferă publicului și oaspeților litoralului românesc o suită de manifestări tradiționale care culminează, la 15 august, cu regalul Zilei Marinei Române, sărbătoare centenară de care se bucură, alături de slujitorii apelor, românii de pretutindeni.

La mulți ani, navigator român oriunde te-ai afla!
La mulți ani, Marină Română! ■

Foto: Mihai Egorov

15 AUGUST ADORMIREA MAICII DOMNULUI (SFÂNTA MARIE MARE), ZIUA MARINEI ROMÂNE

Preot militar
Gabriel George PAMFILE
Secția Logistică Brăila

Sfânta Marie Mare, sărbătoarea **Adormirii Maicii Domnului**, este unul dintre praznicele cele mai cunoscute dedicate preacinstirii, hiperduliei sau supravenerării Maicii Domnului nostru Iisus Hristos, amintind fericita ei adormire cu trupul în Domnul Iisus Hristos, care conform sfintei tradiții, nu numai că i-a acordat învierea, dar a preacinstit-o El Însuși ca Maică a Sa (și a noastră prin adopția celebră de la răstignirea Domnului: „femeie iată fiul tău, fiule iată maica ta” Ioan XIX, 25, ridicându-o cu trupul la ceruri spre a fi pururea Împărăteasă a Îngerilor, a Sfinților, Dreptilor și Cuvioșilor din împărăția cerurilor (Biserica triumfătoare) fiind totodată reținută în evlavie creștină ca pururi mijlocitoare și mult ajutoare în rugăciunile sale de Maică pentru toți creștinii care îi preacinstesc personalitatea și îi înalță smerite rugăciuni, aici pe pământ (biserica luptătoare).

În consecință, nu există biserică sau casă creștină fără sfânta Icoană a Maicii Domnului șezând pe tronul împărătesc cu coroană împărătească, purtând cu gingășie pe Pruncul Iisus în brațele ei delicate de pururi fecioară, adică fecioară înainte de a naște, în timpul cât a fost însărcinată, și după ce a născut pe unul ei născut, fără sămânță bărbătească (nașterea unicului ei fiu a fost singura naștere a Maicii Domnului, de la Duhul Sfânt și nu de la oameni, o minune - spre a lămuri astfel unele confuzii grave ale unora, care s-au transformat în adevărate rătăcirii de la dreapta credință).

În particular, pentru noi românii, Maica Domnului reprezintă o puternică nădejde în mântuirea sufletelor, căci românii știu că, pur și simplu, Maica Domnului cea atât de bună este grabnica lor ajutoare și mult mângâietoare, alături de fiecare dintre ei în necazurile, prigoanele și bejenile lor, iubitoare a evlaviei, curăției, fecioriei, smereniei și ocrotitoare a acestora. Iar apoi, prin extensie, ca Împărăteasă mutată cu glorie la ceruri, pururi rugătoare pentru noi ea veghează deasupra tuturor întinderilor de uscat și de ape, motiv care întărește astfel sufletele marinarilor români, fie ei militari sau civili, în călătoriile lor pe toate mările și apele lumii.

Tradiția care atribuie Maicii Domnului calitatea de ocrotitoare a marinarilor este foarte veche, coborând în istoria mântuirii omenirii. Știm astfel că icoana ei pictată pe lemn de Sfântul evanghelist Luca a ajuns plutind miraculos pe valurile mării la monahii din Sfântul Munte Athos, devenind ocrotitoare a acestora. Mai știm că Maica Domnului a izbăvit în mai multe rânduri cetatea Constantinopolului din mai multe asedii, pe uscat și pe apă: „Doi domni ruși ce se numeau Ocolov și Dior, mai înainte

până a nu fi Rusia botezată, adunară oști mari și se duseră pe Marea Neagră până la Țarigrad, cu vasele înconjurându-l și bătându-l. Atunci Serghie Patriarhul, văzând primejdia, luă veșmântul Precistei, care era acolo și-l sui pe ziduri. Îndată vasele cu oameni s-au înecat, scăpând numai cei doi domni, Ocolov și Dior cu puțini ostași, care s-au întors la moșia lor”. (Protosinghel Nicodim Mândiță, *Minunile Maicii Domnului*, Edit. AGAPIS, București, 1999, p. 66) „În vremea lui Iraclie, împăratul grecilor, Sarvar, voievodul Perșilor și hanul Tătarilor, au venit cu oștile pe mare și pe uscat până sub Țarigrad și îl băteau. Într-acea vreme toți oamenii s-au rugat Maicii Domnului. Luând Icoana lui Hristos și veșmântul

*Precistei, de asemenea și lemnul Făcătoare de viață Crucii Domnului, au făcut litie pe zidurile cetății, rugându-se lui Dumnezeu să le ajute. Atunci Precista de la Icoana din biserica Vlahernei, a pornit în mare valuri năvalnice, încât a înecat în mare corăbiile cu acești păgâni. Tot atunci, cu ajutorul Sfinției Sale, oștile grecești care erau lângă biserica sa ce se cheamă Peghia (Panaghia, n.n.), au ucis pe mulți tătari. Hanul s-a speriat atât de mult, încât nu mai știa ce să facă. Acest lucru a fost în zilele lui Iraclie împărat”. (Protosinghel Nicodim Mândiță, *Minunile Maicii Domnului*, Edit. AGAPIS, București, 1999, p.80).*

Iată, așadar, doar câteva din memorabilele intervenții salvatoare ale Maicii Domnului în folosul oștirilor și flotelor de război creștinești, chiar în momentele cele mai delicate ale înclăștirilor, în care întrebuițează un război neconvențional, cu elementele naturii dezlănțuite pe post de unelte de luptă împotriva diferiților inamici păgâni ai armatelor creștine.

Această lucrare miraculoasă a Maicii Domnului n-a fost însă posibilă

decât datorită credinței puternice a oștenilor creștini bizantini aflați la strămtorare, în sprijinul și ocrotirea Ei. De aceea și marinarii români au ales-o ca mijlocitoare, încă din vara anului 1902 când s-a sărbătorit întâia oară Ziua Marinei cu tot fastul ceremonial, în portul Constanța, în prezența Casei Regale, la praznicul Adormirii Maicii Domnului. Maica Domnului a fost cu siguranță tăria marinarilor români în vâltoarea luptelor navale din primul și cel de Al Doilea Război Mondial.

Dacă așa stau lucrurile, înseamnă că **evlavie noastră a marinarilor români pentru supracinstirea Maicii Domnului este pe deplin îndreptățită, căci așa cum le-a ajutat marinarilor basileilor**

bizantini de odinioară, și nu numai acelorora, așa poate să ne ajute și nouă, marinarilor români, dacă avem credința puternică și mai ales drept măritoare, ortodoxă, nealterată și neschimbată de niciun fel de ideologie sau modă trecătoare din timpurile noastre.

De asemenea, este știut faptul că una din corăbiile lui Christofor Columb era denumită, deloc întâmplător, *Santa Maria*.

De aceea trebuie să ne gândim că **nimeni nu ne poate ajuta mai mult în necazurile vieții, în tumultul încercărilor noastre ca Maica Domnului, cu dragostea și căldura rugăciunilor ei pentru noi, pe lângă Fiul ei Emanuel Dumnezeu adevărat– Cuvântul și Om adevărat, a doua persoană a Prea Sfintei Treimi, căci în credința ortodoxă comună găsim ieșirea sigură din toate crizele care ne ispitesc în vremuri de răstriește:** „O, Măicuță Sfântă,/ Te rugăm fierbinte,/ Să-mi ascuți de-a pururi,/ Marea-mi rugăminte./ Nu lăsa, Măicuță,/ Să pierim pe cale,/ Căci noi suntem/ Fii lacrimilor Tale“.

Ochiul Flotei

▲ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Constanța.

Aspect din timpul exercițiului „FNR 2010” la Constanța. Saltul scafandrilor din elicopter.

Foto: Ștefan CIOCAN

◀ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Constanța

Aspect din timpul exercițiului „FNR 2010”, organizat de Ziua Marinei Române la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

◀ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Brăila.

Întreceri marinărești de Ziua Marinei Române la Brăila.

Foto: GMMFN

▲ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Constanța.

Aspect din timpul exercițiului „FNR 2010” la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

▶ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Constanța.
Întreceri sportive de Ziua Marinei Române la Constanța.

Foto: Ștefan CIOCAN

▶ 15 august 2010, Ziua Marinei Române, Constanța.

Spectatori la festivitățile organizate de Ziua Marinei Române 2010.

Foto: Ștefan CIOCAN

